

SMJERNICE

za kvalitetan i aktivan

rad vijeća učenika

SMJERNICE ZA KVALITETAN I AKTIVAN RAD VIJEĆA UČENIKA

Josipa Tukara Komljenović, Marin Čapan

SMJERNICE ZA KVALITETAN I AKTIVAN RAD VIJEĆA UČENIKA

Publikacija je nastala u okviru programa „Učinkovito, reprezentativno i inkluzivno sudjelovanje djece i mladih na lokalnoj razini – podrška radu vijeća učenika”, kroz partnerstvo Ureda UNICEF-a za Hrvatsku i Mreže mladih Hrvatske, s ciljem unaprjeđenja rada i djelovanja vijeća učenika u školama u Hrvatskoj.

Ured UNICEF-a za Hrvatsku i Mreža mladih Hrvatske zahvaljuju svim učenicima i odgojno-obrazovnim djelatnicima iz srednjih škola diljem Hrvatske koji su od 2023. godine sudjelovali u edukacijama za vijeća učenika, kao i svima koji su sudjelovali u ovom istraživanju i podijelili svoja mišljenja za bolje razumijevanje izazova i prilika u radu vijeća učenika.

Zahvaljujemo mladim osobama na njihovu trudu, vremenu i angažmanu u izboru primjera dobre prakse rada vijeća učenika prikazanih u ovoj publikaciji: Filipu Brozoviću, Ani Brubnjak, Marinu Capanu i Lauri Horvatić.

Nakladnik: Ured UNICEF-a za Hrvatsku

Autori: Josipa Tukara Komljenović, Marin Capan

Urednica: Marijana Muhić

Lektorica: Alisa Kichl

Grafičko oblikovanje: Andrea Biškupić, Studio LILA

Fotografije: UNICEF/Marin Ilej/Marina Knežević Barišić, Siniša Sunara, Mislav Mesek, Shutterstock

Zagreb, srpanj 2026.

Sva prava pridržava nakladnik.

Prilikom korištenja citata i materijala iz ove publikacije, molimo navedite izvor:

Tukara Komljenović, J., Capan, M. (2026). *Smjernice za kvalitetan i aktivan rad vijeća učenika*.

Ured UNICEF-a za Hrvatsku.

Za sve obavijesti možete se obratiti nakladniku.

Ova publikacija ne izražava nužno službene stavove UNICEF-a.

Izrazi koji se koriste u ovoj publikaciji, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i jednako se odnose na muški i ženski rod.

Ured UNICEF-a zahvaljuje svim građanima i tvrtkama koji su svojim donacijama omogućili izradu ove publikacije.

ISBN 978-953-8599-06-4

SADRŽAJ

1. UVOD	6
2. INSTITUCIONALNI OKVIR VIJEĆA UČENIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ	8
3. ANALIZA DOKUMENATA I SADRŽAJA O VIJEĆIMA UČENIKA U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ	14
4. KAKO PREPOZNATI I GRADITI STVARNU PARTICIPACIJU UČENIKA?	20
5. STANJE VIJEĆA UČENIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ	22
5.1. Kvantitativna analiza upitnika za koordinate vijeća učenika	23
5.2. Kvantitativna analiza upitnika za učenike koji su članovi vijeća učenika	25
5.3. Zaključni uvidi u zajedničke nalaze	27
5.4. Kvantitativna analiza obrasca „Primjeri dobre prakse rada s vijećima učenika”	28
6. VIJEĆA UČENIKA: PRIMJERI DOBRE PRAKSE I IDEJE ZA USPJEŠAN RAD	31
6.1. MIOC Quiz Night	32
6.2. Božićni sajam	33
6.3. Analiza položaja i iskustava učenika u dominantno muškim strukovnim školama	34
6.4. (Su)djelujem – vijeće učenika i učenika u demokratskoj školi	35
6.5. Mural za promjenu (slika govori više od 1000 riječi)	36
7. SMJERNICE ZA KVALITETAN I AKTIVAN RAD VIJEĆA UČENIKA	39
7.1. Smjernice učenika i koordinatora vijeća učenika za poboljšanje rada i djelovanja vijeća učenika	40
7.2. Konkretni koraci za uspješniji rad i planiranje provedbe aktivnosti vijeća učenika	43
8. ZAKLJUČAK	45
9. PRILOZI	47
9.1. Kontrolna lista (engl. <i>check list</i>) za učenike koji su članovi vijeća učenika – PROVJERITE KAKO FUNKCIONIRA VAŠE VIJEĆE!	48
9.2. Akcijski plan za koordinate vijeća učenika	50
9.3. Polaznici edukacije „Vijeće učenika i građanska participacija mladih”	52
9.4. Djelovanje i rad vijeća učenika – upitnik za koordinate	54
9.5. Djelovanje i rad vijeća učenika – upitnik za učenike	61
9.6. Obrazac za prikupljanje primjera dobre prakse rada vijeća učenika – upitnik za odgojno-obrazovne ustanove	68
10. LITERATURA	73

NE KOCKAJ ZORAVLJE

- LOŠE NASPOLOČENJE
- KRONIČNE NEZADOLGOŠE BOLESTI
- NEPRILADNE MENSTRUACIJSKE CIKLUSI
- ANOREKSIA
- NEZADOLGOŠE VLASTNE IZGLEDA
- OSJEČAJ NADUTOSTI

ZORAVLJE

SUNJA
KOŽA

PREKONERNA
TJELESNA
TEŽINA

2000

KRONIČNE
NEZADARNE
BOLESTI

HEPATIC
MENSTRUATION
(LUS)

ADWE - 15

KONSTANTIN

169

WZIK

MASNA
JETRA

TIME

OSJEČU
INDUTOSTI

LOSE
POLIZIE

... ..

6

9

VIJEĆE UČENIKA

Vijeće učenika predstavničko je tijelo učenika u školi ili učeničkom domu koje omogućuje učenicima da izraze svoje mišljenje i sudjeluju u donošenju odluka. Ono djeluje kao veza između učenika i škole te doprinosi razvoju demokratskog okruženja.

KOORDINATOR VIJEĆA UČENIKA

Koordinator vijeća učenika najčešće je nastavnik ili stručni suradnik koji vodi i podržava rad vijeća učenika. Njegova je uloga organizacijska i mentorska, a uključuje poticanje sudjelovanja učenika, facilitiranje sastanaka i povezivanje s rukovodstvom škole.

MENTOR

Mentor je osoba koja pruža podršku učenicima u njihovu radu, razvoju ideja i provedbi aktivnosti. U kontekstu vijeća učenika, mentor može biti koordinator ili druga odrasla osoba koja prati i osnažuje učenike.

ŠKOLSKO TIJELO

Školska su tijela formalne strukture unutar škole koja sudjeluju u donošenju odluka (poput nastavnčkog vijeća, razrednog vijeća, vijeća učenika). Ona predstavljaju različite skupine unutar škole i omogućuju sudjelovanje u upravljanju školom.

ŠKOLSKA ZAJEDNICA

Školsku zajednicu čine učenici, nastavnici, stručni suradnici, ravnatelj i drugi zaposlenici škole. Ona predstavlja prostor zajedničkog djelovanja, suradnje i razvoja odnosa unutar škole.

ORGANIZACIJE CIVILNOGA DRUŠTVA

Organizacije civilnog društva jesu udruge i druge neprofitne organizacije koje djeluju u interesu zajednice. Često provode edukacije, projekte i aktivnosti koje podržavaju participaciju i razvoj mladih.

PARTICIPACIJA MLADIH

Participacija mladih označava aktivno sudjelovanje mladih u donošenju odluka koje ih se tiču. U školskom kontekstu to uključuje izražavanje mišljenja, predlaganje rješenja i sudjelovanje u radu vijeća učenika.

PREDSTAVNIK RAZREDA

Predstavnik je razreda učenik koji zastupa interese svojeg razreda u vijeću učenika. Njegova uloga uključuje prenošenje informacija između razreda i vijeća te zastupanje mišljenja drugih učenika.

GODIŠNJI PLAN RADA VIJEĆA UČENIKA

Godišnji plan rada vijeća učenika dokument je koji definira aktivnosti, ciljeve i dinamiku rada vijeća učenika tijekom školske godine. On omogućuje organiziran i kontinuiran rad te lakše praćenje ostvarenih rezultata.

1

UVOD

Publikacija koja se nalazi pred vama na teorijski, istraživački i iskustveni način pruža uvid u tematiku i neposredan rad vijeća učenika. Vijeće učenika zakonski je propisano savjetodavno tijelo u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima, koje omogućuje učenicima da izraze svoje mišljenje, sudjeluju u odlučivanju i doprinose stvaranju demokratskog ozračja u školskoj zajednici. Uloga vijeća učenika važna je za poticanje aktivnog građanstva, razvijanje participacije te jačanje osjećaja pripadnosti školskoj zajednici.

Ova publikacija rezultat je analize institucionalnog uređenja te teorijskog shvaćanja vijeća učenika u Hrvatskoj, ali i konkretnih empirijskih nalaza istraživanja provedenog među koordinadorima i učenicima koji sudjeluju u radu vijeća učenika. Cilj provedenog istraživanja bio je usmjeren na bolje razumijevanje izazova i prilika koje prate rad vijeća. Istraživanje je provedeno s pomoću *online* upitnika i strukturiranog obrasca za prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih podataka, a u njemu su sudjelovali ispitanici iz 63 srednje škole iz različitih dijelova Hrvatske.

Publikacija je namijenjena školama, učeničkim domovima, centrima za odgoj i obrazovanje, odnosno koordinadorima vijeća učenika, ravnateljima, ali i samim učenicima koji žele graditi snažnije, vidljivije i funkcionalnije vijeće učenika u svojoj školskoj zajednici.

Upravo su na osnovi prijedloga i informacija dobivenih od samih koordinadora i učenika **kreirane smjernice** koje se osvrću na elemente važne za osnivanje i početak rada vijeća učenika, izbor njegovih članova, organizaciju sastanaka, suradnju s rukovodstvom škole, vidljivost u školskoj zajednici te mogućnosti za povećanje njegova utjecaja. Analizom dobivenih prijedloga uspoređene su izrađene smjernice učenika i koordinadora, te su izdvojene kompatibilnosti i razlike koje mogu poslužiti kao smjernice za unaprjeđenje prakse.

Primjeri dobre prakse rada koji pokazuju aktivno djelovanje vijeća učenika također su sastavni dio ove publikacije, a njihova je namjena ne samo da prikažu konkretnu participaciju učenika kroz ovo školsko tijelo, već i da budu primjer te inspiracija svim drugim vijećima učenika.

Vijeće učenika predstavlja jedan od ključnih stupova građanske participacije mladih, zbog čega je izrazito važno sustavno raditi na njegovu osnaživanju i zagovarati važnost njegove uloge u obrazovnom sustavu. Mreža mladih Hrvatske uz podršku Ureda UNICEF-a za Hrvatsku od 2022. godine radi na jačanju kapaciteta samih vijeća kroz program „Vijeće učenika i građanska participacija mladih”. U ovim aktivnostima, provedenima do kraja 2025. godine, sudjelovalo je preko 150 učenika i koordinadora iz ukupno 79 različitih srednjih škola (prilog 9.3), učeničkih domova te centara za odgoj i obrazovanje diljem Hrvatske, čime je osigurana široka regionalna pokrivenost i podrška razvoju učeničke samouprave.

The background image shows a group of people, likely students, seated in orange chairs at a conference or event. Several individuals have their hands raised, indicating active participation. In the background, there are banners; one is purple with the text 'FESTIVAL PRAVA DJECE' and another is blue with the 'unicef' logo. The scene is brightly lit with modern overhead lighting.

2

INSTITUCIONALNI OKVIR vijeća učenika u Republici Hrvatskoj

Vijeće učenika tijelo je koje postoji kako bi učenici mogli aktivno sudjelovati u životu svoje škole i biti uključeni u procese donošenja odluka koje ih se tiču. Njegovo osnivanje i rad propisani su **Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi** još **2008. godine**. Iako je zakon od tada mijenjan više puta, članak koji se odnosi na vijeće učenika ostao je nepromijenjen.

Prema Zakonu je vijeće učenika definirano na sljedeći način:

- (1)** U školi se osniva vijeće učenika koje čine predstavnici učenika svakog razrednog odjela.
- (2)** Predstavnik vijeća učenika sudjeluje u radu tijela škole kada se odlučuje o pravima i obvezama učenika, bez prava odlučivanja.
- (3)** Način izbora i djelokrug rada vijeća učenika utvrđuje se statutom škole.

Prema Zakonu, svaka škola treba imati vijeće učenika koje čine predstavnici svih razrednih odjela. Ti predstavnici biraju jednog člana koji sudjeluje u radu školskih tijela kad se raspravlja o pravima i obvezama učenika – ali bez prava donošenja odluka. Kako će se predstavnici birati i koje će točno biti njihove zadaće svaka škola određuje svojim statutom.

Iako Zakon prepoznaje važnost glasa učenika u školi, njegova formulacija ostavlja dosta prostora za tumačenje. Nije jasno odnosi li se „tijelo škole” samo na jedno tijelo (npr. samo na nastavničko vijeće) ili na više njih (i na nastavničko vijeće, i na vijeće roditelja, i na školski odbor...). No važno je napomenuti da gotovo sve odluke koje se donose u školi na ovaj ili onaj način utječu na svakodnevni život učenika – od kućnog reda i uređenja sanitarnih prostora, do organizacije izleta i maturálnih zabava.

Upravo je zato sudjelovanje učenika kroz vijeće učenika iznimno važno – ono im daje priliku da izraze mišljenje, predlažu promjene i sudjeluju u oblikovanju svoje školske zajednice. Iako je u Zakonu naglasak stavljen na škole, u praksi se vijeća učenika osnivaju i u učeničkim domovima te u centrima za odgoj i obrazovanje, što pokazuje kako se ideja sudjelovanja učenika širi i izvan osnovnog zakonskog okvira.

Uloga vijeća učenika posebno je važna kada se radi o donošenju pravila koja izravno utječu na školski život učenika. Osim što Zakon predviđa sudjelovanje predstavnika vijeća u radu školskih tijela, pravo učenika da budu uključeni potvrđuje i članak 61. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji među ostalim pravima navodi i pravo na sudjelovanje u izradi i provedbi kućnog reda.

Kućni red nije samo formalni dokument – on određuje što je u školi dopušteno, a što nije, kako se učenici trebaju ponašati, kako se odijevati, kako izgleda svakodnevnica u školi ili učeničkom domu. Zato je važno da u njenoj izradi sudjeluju svi kojih se ta pravila tiču, uključujući i učenike.

U članku 58. Zakona jasno je navedeno da se kućni red donosi uz prethodno mišljenje vijeća učenika. To znači da učenici imaju priliku reći što misle, dati prijedloge i oblikovati pravila koja će i sami poštovati. Time ne samo da se jača osjećaj odgovornosti i pripadnosti školi, već se i gradi zajednica u kojoj se glas učenika doista čuje i uvažava.

Još jedan važan dokument koji se tiče rada vijeća učenika jest **Deklaracija o pravima srednjoškolaca** (**OBESU, 2006.**, revidirana verzija 2023.), iako Republika Hrvatska nije njezina potpisnica. Ovu deklaraciju ističe Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske kao vrijedan dokument za promociju i zaštitu prava učenika unutar obrazovnog sustava.

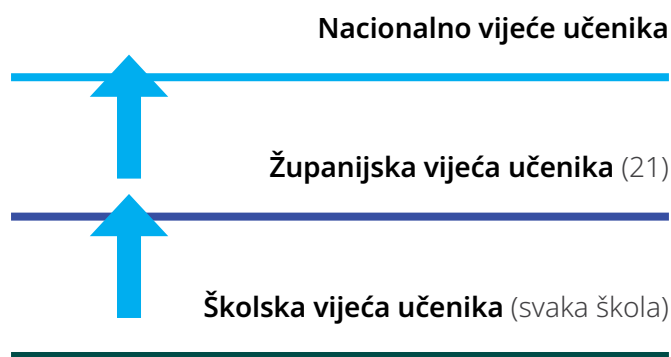
Deklaracija navodi da bi svaka škola trebala imati zakonom priznato vijeće učenika koje biraju sami učenici, s pravom svakog učenika da se kandidira. Iako se ova načela u velikoj mjeri podudaraju s hrvatskim zakonodavstvom, praksa izbora članova vijeća često ovisi o pravilima same škole, što nije uvijek dovoljno jasno ili ujednačeno definirano.

Iako deklaracije poput ove nisu pravno obvezujuće, mogu poslužiti kao vrijedan izvor za daljnji razvoj pravnog i institucionalnog okvira za rad vijeća učenika. Ova deklaracija korisna je za oblikovanje boljih praksi, stoga bi joj trebalo posvetiti veću pozornost.

S vremenom su se vijeća učenika proširila s lokalne, školske razine na regionalne razine i na nacionalnu razinu. Pod vodstvom županija i Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih (te sporta) osnovana su **županijska vijeća učenika** te krovno **Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske**. U Hrvatskoj postoji ukupno 21 županijsko vijeće učenika (koliko je i županija), što znači da Nacionalno vijeće učenika ima 21 člana. Mandat je članova Nacionalnog vijeća učenika i članova županijskih vijeća učenika dvije godine. Članovi županijskih vijeća predstavnici su svih osnovnih i srednjih škola s područja neke županije ili Grada Zagreba, dok je Nacionalno vijeće učenika najviše predstavničko tijelo svih učenika s područja Republike Hrvatske. Uloga Nacionalnog vijeća učenika Republike Hrvatske, od njegova osnutka 2005. godine, savjetodavna je. Nacionalno vijeće učenika izvješćuje o interesima učenika i potrebama vijeća učenika Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

SLIKA 1.

Ustroj učeničkog samoupravljanja u Republici Hrvatskoj

Važno je istaknuti da su 2013. godine tadašnje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske donijeli **Pravilnik o izboru učeničkih predstavnika** u školska vijeća učenika, u županijska vijeća učenika te u krovno Nacionalno vijeće učenika. **Pravilnik** je dostupan na internetskoj stranici posvećenoj radu Nacionalnog vijeća učenika. Njime se definiraju način izbora i kandidiranja, trajanje mandata i način razrješenja članova ovih predstavničkih tijela učenika. Unatoč tome što Pravilnik naglašava važnost pravilnika o radu vijeća učenika na školskoj razini i vijeća učenika na županijskoj razini, u praksi je primjetan nedostatak takvih akata u velikom broju odgojno-obrazovnih ustanova.

U praksi se često događa da se vijeća učenika na školskoj razini biraju tako da predsjednici razreda automatski postaju članovi, no Pravilnik naglašava važnost demokratskog i transparentnog izbora. Također, svaka škola i županija trebaju imati vlastite poslovničke o radu vijeća učenika, koji dodatno uređuju njihovo djelovanje i osiguravaju bolju funkcionalnost (primjer **županijskog poslovnika**). Nacionalno se vijeće, prema pravilima, konstituiru svake parne godine u listopadu, dok se školska vijeća trebaju formirati već u rujnu, tj. na početku školske godine.

Poslovnici o radu školskih i županijskih vijeća učenika nisu sustavno dostupni na službenim web stranicama odgojno-obrazovnih ustanova. Dok se određeni **poslovnici** oslanjaju na ranije spomenuti pravilnik Nacionalnog vijeća učenika, većina dostupnih akata referira se isključivo na Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, što ukazuje na nedostatak standardizirane prakse u njihovu kreiranju.

Kako bi se uloga vijeća učenika dodatno osnažila i kako bi njihovo djelovanje postalo još učinkovitije, mnoge odgojno-obrazovne ustanove proaktivno uređuju djelovanje vijeća učenika kroz svoje **statute i interne akte**. Ovakva praksa omogućuje školama da, uz poštovanje zakonske obveze osnivanja vijeća učenika, samostalno razvijaju specifične smjernice koje najbolje odgovaraju potrebama njihovih učenika i lokalne zajednice.

Kako bi se odgojno-obrazovnim ustanovama olakšao rad s vijećima učenika, preporuka je da se na nacionalnoj razini razviju smjernice o ustroju i radu vijeća učenika. Trenutačno se u praksi pojavljuju različiti modeli uređenja, ali i shvaćanja zakonskog definiranja ovog školskog tijela. Na temelju povratnih informacija dobivenih od učenika i koordinatora s dugogodišnjim iskustvom u radu s vijećima učenika, ali i rezultata provedenog istraživanja o kojem će kasnije biti više riječi, česta je praksa da su predsjednici razreda ujedno i članovi vijeća učenika.

Vijeće učenika sastavni je dio škole, no nije samostalno tijelo. Njegovo djelovanje uvelike ovisi o tome koliko ga škola prepoznaje i podržava. Koordinator vijeća (voditelji, mentori) često su nastavnici, stručni suradnici ili ravnatelji koji su motivirani i žele raditi s učenicima, bilo da su tu ulogu preuzeli samoinicijativno, bilo da su ih za to delegirala školska tijela.

Sustavna podrška radu vijeća učenika može se dodatno osnažiti uvođenjem strukturiranog prikupljanja podataka i redovitog praćenja njihovih aktivnosti. Uspostava baze podataka koja bi obuhvaćala sociodemografsku strukturu članova i koordinatora vijeća učenika, učestalost sastanaka te načine funkcioniranja na školskoj razini pružila bi dragocjen uvid u stvarne potrebe mladih i omogućila kvalitetnije planiranje podrške.

Također, prepoznavanje uloga i kvalifikacija koordinatora – bilo da je riječ o ravnateljima, bilo o stručnim suradnicima ili nastavnom osoblju – otvorilo bi prostor za razvoj ciljanih edukacija i jačanje profesionalnih kompetencija onih koji izravno usmjeravaju učeničku participaciju. Takav informirani pristup osigurao bi ujednačen i održiv razvoj vijeća učenika kao ključnih aktera školske zajednice.

Statut ove osnovne škole u članku 138. definira vijeće učenika citirajući prvi i drugi stavak članka 71. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. U članku 138. definira se način usustavljenja i početka rada vijeća učenika, a u članku 139. opisuje se način izbora predsjednika i zamjenika predsjednika razrednog odjela za tekuću školsku godinu. Članak 140. navodi da je izabrani predsjednik razrednog odjela ujedno i predstavnik razrednog odjela u vijeću učenika, te da mu je zadaća da štiti i promiče interese svojeg razrednog odjela u školi. Definirano je i da zamjenik predsjednika razrednog odjela zamjenjuje predsjednika razrednog odjela u slučaju njegove spriječenosti ili nenazočnosti.

Članak 141. ističe da konstituirajuću sjednicu vijeća učenika saziva i vodi ravnatelj škole do izbora predsjednika vijeća učenika, dok članak 142. definira način i uvjete izbora predsjednika vijeća učenika i njegova zamjenika. Glasanje je javno, dizanjem ruku. Posljednji stavak ovog članka navodi da se vodi zapisnik o ovom postupku.

Pretposljednji članak ovog dijela Statuta OŠ Sveti Đurđ navodi zadaće vijeća učenika:

- promiče interese učenika i predlaže mjere za poboljšanje prava i interesa učenika
- daje sugestije za provedbu izleta i ekskurzija
- raspravlja o prijedlogu Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti i Kućnog reda
- može dati pritužbu ravnatelju Škole, Učiteljskom vijeću i Školskom odboru u vezi sa statusom i položajem učenika Škole
- raspravlja i daje prijedloge i o drugim pitanjima važnim za prava, obveze i interese učenika.

I ono što je važno, **Statutom je definirano u radu kojih tijela Osnovne škole Sveti Đurđ predstavnik vijeća učenika sudjeluje – to su školski odbor, razredno vijeće i učiteljsko vijeće.** Također je navedeno da su navedena **školska tijela dužna pozvati predstavnika vijeća učenika na sjednicu na kojoj raspravljaju o pravima i obvezama učenika.** U ovom članku definirano je da je **uloga predstavnika vijeća učenika savjetodavna, bez prava odlučivanja.**

Statut ove škole uključuje vijeće učenika i u proces donošenja kućnog reda (članak 33.) i etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (članak 34.).

Unutar tri članka definiran je način uspostavljanja vijeća učenika na razini škole, koji je isti kao i u prethodnom primjeru. Razlika je u tome što je ovim statutom definirano više zadataka za vijeća učenika. Tako se u članku 172. navode ovlasti vijeća učenika:

- priprema i daje prijedloge tijelima Škole o pitanjima važnim za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju
- izvješćuje pravobranitelja za djecu o problemima učenika
- predlaže osnivanje učeničkih klubova i udruga
- predlaže mjere poboljšanja uvjeta rada u Školi
- predlaže kandidate za općinski, gradski i županijski savjet mladih
- raspravlja kod donošenja kućnog reda i etičkog kodeksa
- pomaže učenicima u izvršenju školskih i izvanškolskih obveza
- skrbi o socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti učenika
- obavlja druge poslove određene ovim statutom i drugim općim aktima.

Statut ove srednje škole u člancima usmjerenima na definiranje rada školskih vijeća (XIII. dio statuta), pa tako i vijeća učenika, navodi da se sjednice održavaju prema potrebi, a pravo nazočnosti na sjednicama imaju članovi vijeća, ravnatelj te osobe koje je pozvao predsjednik vijeća učenika. Odluke sjednica pravovaljane su samo u slučaju nazočnosti većine ukupnog broja članova, a odluke se donose većinom glasova nazočnih članova. Odluke se donose javnim glasanjem dizanjem ruke te iznimno tajnim glasanjem, ako sâmo vijeće učenika tako odluči. Obveza je svakog školskog vijeća, pa tako i vijeća učenika, voditi zapisnik.

Zanimljiva je i **ovlast koja se Statutom Srednje škole Pakrac daje vijećima učenika, a odnosi se na inicijativu za donošenje općih akata, njihovih izmjena i dopuna, odnosno njihovo predlaganje ravnatelju škole, koji dalje odlučuje o tim inicijativama.**

Jednako kao i u prethodnom slučaju Osnovne škole Sveti Đurđ, u procesu donošenja kućnog reda i etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovnih djelatnosti u školi, provodi se rasprava i s Vijećem učenika Srednje škole Pakrac.

Temeljem pregleda i analize dvadesetak statuta osnovnih i srednjih škola, nakon čega je uočeno ponavljanje, vidljivo je slično opisivanje vijeća učenika i njegove uloge. Pregledani i dostupni statuti škola, pogotovo oni novijeg datuma, sve češće konkretnije uređuju kako vijeće učenika treba funkcionirati. U njima se vijeće često opisuje kao važna poveznica između učenika i rukovodstva škole. Međutim, iako Zakon predviđa postojanje vijeća učenika, istraživanja, kojih nažalost još uvijek nema dovoljno, pokazuju da mnogi učenici zapravo ne znaju što je vijeće učenika ni koja su njegova prava i odgovornosti (primjerice [Osmak Franjić i Borić, 2019.](#), [Tukara Komljenović i Miličević, 2023.](#)). To predstavlja izazov, jer vijeća učenika imaju velik potencijal za uključivanje učenika u donošenje odluka koje se tiču njih samih i života u školi. Zakonski okvir postoji, ali njegova uspješna provedba ovisi o svima: i o učenicima i o učiteljima i o školskom vodstvu. Tek kada su svi dobro informirani i aktivno uključeni, vijeće učenika može zaista ispuniti svoju svrhu.

ANALIZA DOKUMENATA I SADRŽAJA o vijećima učenika u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj

3

Organizacije civilnog društva, koje osiguravaju stručnu podršku i edukaciju, prepoznate su kao važan partner u osnaživanju vijeća učenika. One kroz edukacije i treninge popunjavaju praznine u sustavnoj podršci, pružajući učenicima i koordinatorima potrebne alate za rad. Osim same promocije vijeća, organizacije civilnog društva javno zagovaraju prepoznavanje uloge učeničkih tijela unutar školskih i širih obrazovnih struktura, ističući potrebu za jačanjem njihove vidljivosti i utjecaja.

Analiza znanstvenih i stručnih spoznaja pohranjenih u nacionalnim repozitorijima (primjerice [Tomić, 2016.](#) i [Brkić, 2020.](#)) ukazuje na specifične trendove i izazove u području učeničke participacije unutar hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava. Jedan od temeljnih izazova nedostatak je domaće stručne literature i sustavnih istraživanja posvećenih ovoj temi, što otežava objektivno praćenje stanja na terenu i onemogućuje dugoročno planiranje razvoja vijeća učenika na temelju egzaktnih podataka.

Dosadašnja istraživanja (primjerice [Bagić i Gvozdanović, 2015.](#)) pokazuju da je sudjelovanje učenika u procesima odlučivanja najčešće ograničeno na teme koje ih izravno pogađaju, dok šira školska pitanja uglavnom ostaju u domeni odraslih i službenih školskih tijela. Iako [analiza participacije](#) prema tipu škole (gimnazije, strukovne i umjetničke škole) pokazuje da vrsta ustanove ne igra presudnu ulogu u razini aktivnosti, uočena je korelacija između školskog uspjeha i razine uključenosti. Učenici s višim prosjekom ocjena bolje su informirani i aktivniji su, dok oni slabijeg uspjeha pokazuju znatno nižu razinu participacije i iskazuju manje zadovoljstva svojim sudjelovanjem u školskom životu.

Na temelju ovih nalaza, za unaprjeđenje sustava preporučuje se uvođenje participativnih metoda rada izravno u nastavne kurikule te intenziviranje izvanučioničke suradnje s organizacijama koje posjeduju metodologiju za rad s mladima. Ključnim se smatra i jačanje kompetencija učenika za aktivno uključivanje u školsku zajednicu kako bi njihova uloga postala smislenija i utjecajnija. Poseban naglasak stavlja se na unaprjeđenje odnosa između učenika i nastavnika koordinatora vijeća te na razvoj strategija koje će potaknuti na uključivanje učenike svih obrazovnih profila, osiguravajući da vijeće uistinu predstavlja cjelokupnu učeničku populaciju.

U posljednjih petnaest godina u Hrvatskoj je nastalo nekoliko publikacija koje se bave vijećima učenika. Analiza dostupnih publikacija i materijala koji se bave ovom tematikom pruža uvid u stanje u školama te analizira ključne izazove. Već rani stručni radovi posvećeni sudjelovanju učenika u procesima donošenja odluka prepoznali su sustavna ograničenja u njihovu stvarnom uključivanju u školske procese.

Uočeno je kako se u praksi najčešće primjenjuje informativni ili konzultativni model sudjelovanja. To podrazumijeva razinu na kojoj se učenike primarno informira o već donesenim odlukama ili se s njima provode povremene konzultacije, ali bez osiguranog prostora za stvarni utjecaj na konačne ishode. Ovakav pristup ukazuje na potrebu za transformacijom prema modelima koji bi učenicima omogućili aktivniju ulogu i ravnopravnije sudjelovanje u oblikovanju školske svakodnevice.

U publikaciji Mreže mladih Hrvatske „[Učenička vijeća – Sudjelovanje učenika u procesu donošenja odluka](#)“ ističe se potreba da se participacija učenika promatra kao pravo i kao alat za učenje demokracije. Mreža mladih Hrvatske objavljuje i praktični priručnik za voditelje vijeća učenika „[Vijeća učenika](#)“, prvu publikaciju koja se sustavnije bavila radom vijeća učenika. Iako već starijeg datuma i s većim vremenskim odmakom, ovaj je priručnik tada među prvima ponudio teorijsku podlogu i savjete za ravnatelje, koordinate i članove vijeća učenika.

Autori uočavaju tri glavne razlike u radu vijeća učenika:

- različiti načini imenovanja učenika u vijeće – pristupi formiranju vijeća variraju od provedbe strukturiranih izbornih procesa do izravnog delegiranja predstavnika
- razlike u djelokrugu rada vijeća – od sastanaka usmjerenih na zadovoljavanje forme do aktivnog sudjelovanja u kurikulu i projektima
- nejasnoće u tumačenju prava i obveza učenika prema zakonu, što dovodi do različitih razina utjecaja.

Priručnik posebno naglašava važnost uloge **ravnatelja** u promicanju kulture sudjelovanja, osiguravanju resursa i validacije učeničkog angažmana. **Koordinatorima** se savjetuje da pružaju edukaciju, potiču međusobno mentoriranje učenika, surađuju s lokalnom zajednicom i aktivno promiču rezultate rada vijeća. Posebna pozornost posvećena je **motivaciji učenika**, uz savjete poput traženja njihova mišljenja, stvaranja sigurnog prostora, davanja konkretnih zadataka i prepoznavanja njihova truda.

U nastavku autori objašnjavaju ulogu i djelokrug rada vijeća učenika, te navode kako je njegovu ulogu moguće sustavno pratiti kroz šest ključnih komponenti koje mu osiguravaju funkcionalnost i utjecaj unutar školske zajednice:

1. zaštita i promicanje osnovnih prava učenika
2. zaštita i promicanje odgojno-obrazovnih interesa učenika
3. zaštita i promicanje kvalitetnog školskog okruženja
4. zaštita i promicanje ekonomskih interesa učenika
5. zaštita i promicanje društvenih interesa učenika
6. poticanje i omogućavanje aktivnog sudjelovanja svih učenika u životu škole i lokalne zajednice te u rješavanju problema u društvu na lokalnoj i globalnoj razini.

Za postizanje što većeg učinka demokratizacije procesa izbora predstavnika učenika u vijeće učenika predlažu se tri koraka u procesu izbora, odnosno: 1) informiranje cijele školske zajednice, 2) kandidiranje zainteresiranih učenika, 3) provedba izbora.

Dodatno, osim opisa načina rada vijeća učenika, u priručniku se navode i **dvije kategorije njihova djelovanja**: djelovanje usmjereno na donositelje odluke (sastanci s ravnateljem, nastavničkim vijećem, ispitivanje potreba učenika, rad s medijima) i djelovanje usmjereno na učenike i zajednicu (humanitarne akcije, školsko volontiranje, obilježavanje važnih datuma, radionice).

Najvažniji su dio savjeti koordinatorima vijeća učenika kako utjecati na motivaciju učenika za rad u vijeću učenika: potrebno je uvijek pitati učenike za mišljenje; poticati razgovor, razmjenu i iznošenje njihova mišljenja osiguravajući im siguran prostor koji je dostupan svim učenicima; davati im zadatke te pohvaliti i nagraditi učenike za postignuto, ali i ukazati na prostor za dodatni razvoj i učenje kroz praktično iskustvo.

Vijeće učenika prepoznato je kao ključan mehanizam za ostvarivanje prava djece na participaciju unutar odgojno-obrazovnog sustava u analizi stanja dječje participacije u Hrvatskoj iz 2017. godine naziva „**Poštujmo, uključimo, uvažimo – Analiza stanja dječje participacije u Hrvatskoj**”. U relevantnim nacionalnim analizama stanja dječje participacije, osnivanje i osnaživanje ovih tijela ističe se kao nužna mjera za postizanje strateškog cilja: povećanja izravnog sudjelovanja djece u procesima donošenja odluka koje se tiču njihova obrazovanja. Ovakav pristup, utemeljen na nacionalnim strategijama za prava djece, naglašava važnost sustavnog uključivanja i uvažavanja mišljenja učenika kao ravnopravnih dionika školskog života.

Razvoj stručnih materijala i smjernica za rad vijeća učenika u posljednjem je desetljeću bio usmjeren na snažnije povezivanje školskih tijela s europskim standardima participacije. U tom je kontekstu ključnu ulogu dobio koncept **Dijaloga EU-a s mladima**, koji je prepoznat kao sustavni alat za uključivanje učenika u procese donošenja odluka na svim razinama, od lokalne i nacionalne do europske. Vijeće učenika pritom se profilira kao najvažniji institucionalni saveznik za postizanje autentične i strukturirane participacije unutar odgojno-obrazovnog sustava.

Dosadašnji rad na unaprjeđenju ovih tijela rezultirao je izradom specijaliziranih priručnika i preporuka, koji su se kontinuirano prilagođavali suvremenim izazovima. Poseban iskorak učinjen je 2022. godine kada je Udruga Delta izdala publikaciju **„I mene se pita!“** s uputama za rad vijeća u kriznim situacijama. Time je osiguran okvir za djelovanje i u izvanrednim okolnostima, poput onih tijekom pandemije, čime se štitio kontinuitet učeničkog glasa i u nestabilnim vremenima. Upute za rad u kriznim situacijama odnose se:

- na izradu jasnog pravilnika o radu vijeća, s uputama i za krizne situacije
- na edukacije za učenike i učitelje
- na omogućavanje svim učenicima da izraze mišljenje kroz digitalne alate i anonimne prijedloge
- na bolju vidljivost rada vijeća na web stranicama škola
- na redovito dobivanje povratnih informacija od škole.

Mreža je pak 2021. godine završila proces konzultacija s ravnateljima, nastavnicima i stručnim službama iz stotinjak škola diljem Hrvatske, koji je trajao od 2017. godine. **Zaključci** procesa u vidu preporuka ističu nužnost modernizacije zakonskog okvira, potrebu za snažnijom institucionalnom podrškom koordinatorima i članovima vijeća te sustavnu promociju Dijaloga EU-a s mladima kao operativnog alata za stvarno osnaživanje učenika. Ovi zaključci danas čine temelj za prijelaz s informativnih modela sudjelovanja prema onima u kojima učenici postaju ravnopravni sukreatori školske zajednice.

U publikaciji Udruge Delta **„(SU)djelujem – vijeće učenika i učenica za demokratske škole“** preporuke su strukturirane na tri ključne razine djelovanja kako bi se osigurala cjelovita institucionalna podrška vijećima učenika u srednjim školama:

1. razina školske uprave – Ravnateljima se preporučuje kontinuirano njegovanje otvorenog dijaloga kroz povremeno sudjelovanje na sjednicama vijeća učenika te redovito povratno informiranje učenika o statusu njihovih inicijativa. Naglašava se važnost uključivanja učenika u izradu ključnih školskih dokumenata i procese promišljanja o kvaliteti nastave. Ovakva podrška, uz osiguravanje potrebnih materijalnih i prostornih resursa, stvara temelje za uzajamno povjerenje i aktivnu školsku zajednicu.

2. razina lokalne i regionalne samouprave – Lokalne vlasti potiču se na aktivnu podršku programu građanske participacije i osiguravanje resursa za edukaciju učeničkih predstavnika. Ključnim se smatra i snažnije povezivanje savjeta mladih s vijećima učenika, čime se mladima otvaraju kanali za neposredno sudjelovanje u društvenom životu i odlukama koje se donose na razini njihove lokalne zajednice.

3. razina nacionalnih obrazovnih tijela (strateško usmjeravanje i standardizacija)

– Na nacionalnoj razini prioritet je daljnje osnaživanje Nacionalnog vijeća učenika i omogućavanje aktivnije međunarodne suradnje i razmjene iskustava. Preporučuje se uvođenje savjetodavne uloge učenika pri školskim odborima te izrada jasnih nacionalnih standarda i smjernica koji bi koordinatorima vijeća pružili sustavnu podršku i ujednačili kvalitetu rada u svim školama.

Stručna publikacija udruge SUMA „**Tvoja uloga u Vijeću učenika**“, objavljena 2024. godine, donosi suvremenu metodologiju za osmišljavanje i provođenje zagovaračkih kampanja unutar škola. Cilj je osnažiti učenike u artikuliranju stavova, okupljanju podrške te predlaganju konkretnih rješenja za unaprjeđenje školske zajednice. Ovaj je resurs iznimno vrijedan za sve koji teže dodatnom osnaživanju vijeća učenika omogućujući pritom transformaciju redovnih susreta u dinamične prostore za ostvarivanje vidljivih i pozitivnih promjena u školskom okruženju.

Zaključno, iako su vijeća učenika zakonski prepoznata kao važno tijelo, koje omogućuje da se učenički glas čuje, praksa pokazuje da njihov stvarni utjecaj često varira – u rasponu od aktivnih sudionika do formalnih tijela bez stvarne moći. Raznolikost dosadašnjih praksi u školama ukazuje na dragocjen prostor za ujednačavanje standarda sudjelovanja, čime bi se svakom učeniku, bez obzira na sredinu u kojoj se obrazuje, osigurala jednaka prilika za doprinos i razvoj.

Budući napredak u radu vijeća temelji se na sustavnom obogaćivanju stručne literature i jačanju podrške koordinatorima vijeća. Kontinuirano ulaganje u specifične edukacije za učenike, uz primjenu jasnih i poticajnih smjernica, ključni su preduvjeti za osnaživanje njihova djelovanja. Kada školske zajednice pruže strukturiranu potporu, vijeća učenika postaju stvarna snaga pozitivnih promjena. Upravo iz svih navedenih razloga nastala je i potreba za izradom ove sveobuhvatne publikacije te za ažuriranjem smjernica utemeljenih na prijedlozima koordinatora i učenika.

Vijeća učenika imaju potencijal biti stvarna snaga pozitivnih promjena. Da bi taj potencijal bio ostvaren, treba im osigurati prostor, znanje i podršku kako bi mogli preuzeti svoju ulogu i oblikovati škole po mjeri učenika.

4

**KAKO PREPOZNATI
I GRADITI stvarnu
participaciju učenika?**

Vijeća učenika postaju stvarni pokretači pozitivnih promjena kada se temelje na smislenoj participaciji i uvažavanju glasa učenika. Korištenjem međunarodno priznatih okvira, poput **Hartove ljestvice i modela Laure Lundy**, odgojno-obrazovne ustanove dobivaju djelotvorne alate za postizanje tog cilja. Ovi modeli nude jasan okvir za razumijevanje različitih razina uključivanja djece i mladih, ali i pomažu odgojno-obrazovnim ustanovama i koordinatorima da unaprijede rad vijeća učenika.

Hartova ljestvica participacije

Hartova ljestvica, koju je razvio sociolog Roger Hart (Jeđud Borić, I. et. *al.*, 2017.), prikazuje osam razina sudjelovanja djece – od onih koje nisu participacija u pravom smislu do onih koje odražavaju punu uključenost i suradnju. Ljestvica se može zamisliti poput stepenica, odnosno, što je participacija učenika na višoj stepenici (razini), to je veći stvarni utjecaj učenika.

Sagledavajući vijeća učenika kroz ovaj model participacija, na najnižim bi se razinama nalazili slučajevi u kojima su učenici formalno uključeni, ali bez stvarnog glasa ili moći:

1. **Manipulacija** je oblik participacije u kojem su učenici uključeni, ali im nisu objašnjene ni svrha ni njihova uloga.
2. **Dekoracija** je oblik participacije u kojem učenici služe kao „ukras“ na događanjima, ali ne sudjeluju u odlučivanju.
3. **Tokenizam** je oblik participacije u kojem učenici možda daju mišljenje, ali se ono ne uzima u obzir.

Kako se penje ljestvicom, tako učenici postaju sve više uključeni:

4. Kada **imaju zaduženja, ali su informirani**, znaju što se od njih očekuje i razumiju kontekst svog sudjelovanja.
5. Kada ih se **konzultira i informira**, njihovo se mišljenje sluša i uvažava.
6. Na višim razinama **odrasli iniciraju aktivnosti, ali odluke donose zajedno s učenicima**.
7. Učenici **iniciraju** aktivnosti i **usmjeravaju** donošenje odluka.
8. I konačno, u idealnom obliku participacije, **učenici sami pokreću aktivnosti i odluke dijele s odraslima**, pri čemu ih odrasli podržavaju i savjetuju.

Model sudjelovanja Laure Lundy

Sljedeći koristan model za mjerenje ili procjenu participacije djece, ali i rada vijeća učenika, onaj je irske profesorice Laure Lundy. Lundy je predložila **model** koji se temelji na članku 12. Konvencije o pravima djeteta, a koji naglašava četiri ključna elementa za kvalitetnu participaciju djece, primjenjiva i na vijeća učenika:

- **Prostor** osigurava pravo svih na sudjelovanje, odnosno pravo na siguran i otvoren prostor za izražavanje mišljenja članova vijeća učenika.
- **Glas** znači da se ideje mogu iznijeti javno ili anonimno, ali isto tako označava i stvaranje prilika da se učenici koriste vlastitim jezikom i formatima komunikacije.
- **Publika** označava osobu ili tijelo koje zapravo sluša potrebe i savjete vijeća učenika, kao što su rukovodstvo škole, ali i nastavnici i roditelji. Za kvalitetnu i relevantnu publiku važno je da su to osobe koje mogu stvarno reagirati i imaju moć, s obzirom na to da je vijeće učenika samo savjetodavno tijelo bez prava odlučivanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi.
- **Utjecaj** je element koji najčešće nedostaje. Nedostatak utjecaja vidljiv je u situacijama kada određeni prijedlog članova vijeća učenika nije prihvaćen, a povratna informacija i objašnjenje nisu dani. Pravi utjecaj bilo bi dobivanje povratne informacije, ali i saznanje da njihovi prijedlozi utječu na odluke koje se odnose neposredno na učenička prava i obveze kao sudionika odgojno-obrazovne ustanove.

Oba modela pokazuju da stvarna aktivna participacija nije samo stvar prisutnosti učenika na sastancima. Stvarna participacija znači **da se učenici osjećaju uključeno, da razumiju svoju ulogu, da ih se sluša i da njihov doprinos ima učinak.**

Kada se to dogodi:

- učenici razvijaju osjećaj odgovornosti i samopouzdanja
- škole postaju otvorenije za dijalog, a odnosi učenika i nastavnika jačaju
- vijeća učenika postaju mjesta stvarnog utjecaja i promjene, a ne tek formalno tijelo.

Korištenje Hartove ljestvice i modela Laure Lundy može pomoći odgojno-obrazovnim ustanovama da procijene kako danas rade s vijećem učenika i kako sutra to mogu unaprijediti. To ne traži velika ulaganja, već su dovoljni otvorenost, komunikacija i spremnost da se učenicima vjeruje. Kada primjerice škola učenicima ponudi prostor, mogućnost da izraze svoj stav i da ih se ozbiljno sasluša, i kada učenici znaju da njihovo mišljenje nešto mijenja, tek tada vijeće učenika postaje pravi primjer demokracije na djelu.

Hartova ljestvica i model sudjelovanja Laure Lundy nisu teorije daleke realnosti, već na njih treba gledati kao na primjenjive alate. Međutim, ovi modeli dolaze do punog izražaja samo uz jake smjernice (npr. pravilnici o radu, zakoni), uz podršku rukovodstva odgojno-obrazovne ustanove i koordinatora vijeća, ali i uz spremnost za suradnju ostalog nastavnog osoblja.

STANJE VIJEĆA UČENIKA u Republici Hrvatskoj

5

Mreža mladih Hrvatske provela je, u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku, kvantitativno istraživanje s ciljem prikupljanja podataka i izrade smjernica za unaprjeđenje rada vijeća učenika. Istraživanje je obuhvatilo analizu institucionalnog okvira, prikupljanje kvantitativnih podataka i mapiranje primjera dobre prakse u Hrvatskoj.

Cilj istraživanja bio je dobiti uvid u djelovanje vijeća učenika i njihovu ulogu u participaciji djece i mladih u srednjoškolskim ustanovama.

U tu svrhu razvijena su tri metodološka alata, namijenjena različitim skupinama ispitanika. Istraživanje je provedeno tijekom svibnja i lipnja 2025. godine, uz anonimno i dobrovoljno sudjelovanje.

Dva *online* upitnika bila su usmjerena na koordinateure te sadašnje i bivše članove vijeća učenika, dok je treći alat služio za prikupljanje primjera dobre prakse i osnovnih podataka o radu vijeća. Cilj trećeg alata je bio identificirati inspirativne primjere kvalitetne učeničke participacije u školama i učeničkim domovima.

5.1. Kvantitativna analiza upitnika za koordinateure vijeća učenika

Prvi alat, *online* upitnik, bio je namijenjen koordinatorima vijeća učenika koji su od 2022. do 2025. godine sudjelovali na trodnevnim edukacijama „Vijeće učenika i građanska participacija mladih”.

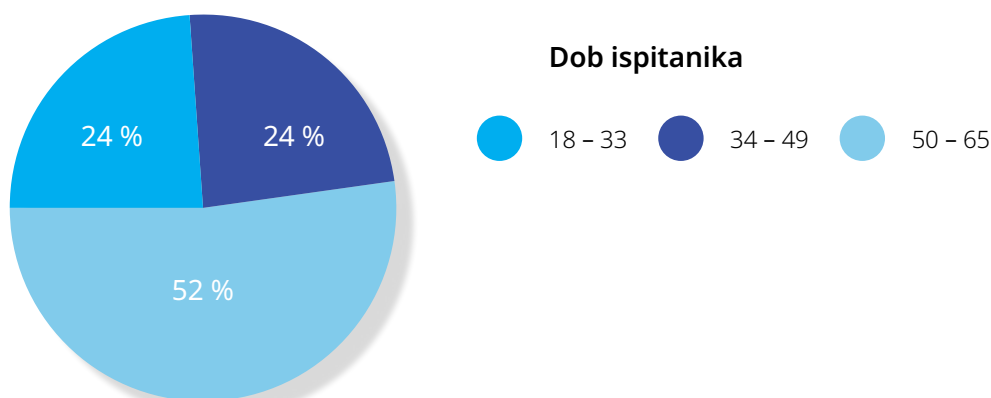
Edukacije namijenjene školskim timovima održavale su se u više hrvatskih regija s ciljem jačanja znanja o građanskoj participaciji i ljudskim pravima. Sudionici su učili kako osnažiti rad vijeća učenika, te ih se poticalo na aktivno sudjelovanje kako bi se njihov glas čuo u zajednici. Edukacije su također pružale konkretne metode i alate za uključivanje mladih te za doprinos razvoju demokratske kulture u školama i lokalnoj zajednici. Do kraja 2025. godine provedeno je sveukupno osam edukacija za srednje škole, učeničke domove i centre za odgoj i obrazovanje, na kojima su sudjelovali školski timovi, odnosno po dvije osobe iz jedne ustanove: jedan učenik (član vijeća učenika) i jedan koordinator (najčešće predstavnik stručne službe škole ili predmetni nastavnik).

Za ovaj uzorak ispitanika, odnosno populaciju prijašnjih polaznika (do tog trenutka sedam edukacija MMH-a, svibanj 2025.), kreiran je anoniman *online* upitnik. Cilj upitnika bilo je prikupljanje kvantitativnih podataka o načinu funkcioniranja vijeća učenika, ali i kvalitativnih informacija, odnosno prijedloga prikupljenih u svrhu poboljšanja rada vijeća učenika.

Online upitnik ispunila je ukupno **21 osoba**, a upitnik je sadržavao 35 pitanja. Posljednjih šest pitanja bilo su usmjereno na davanje prijedloga, odnosno smjernica za određene elemente djelovanja vijeća učenika.

SLIKA 2.

Kategorije dobi ispitanika

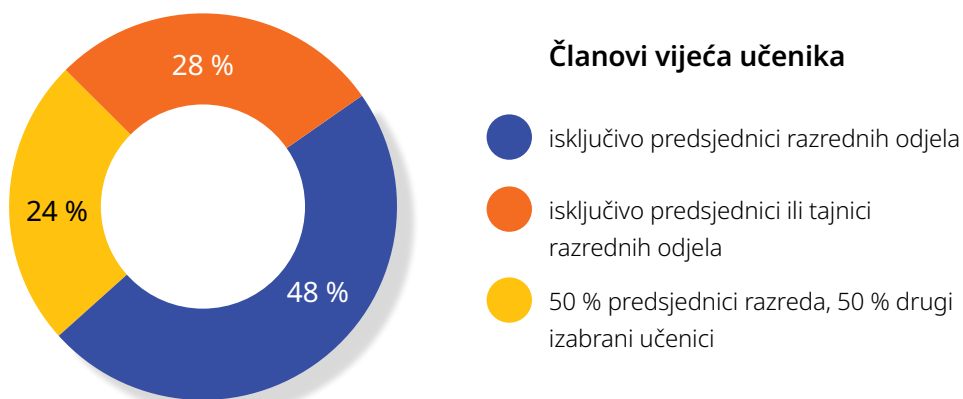
Rezultati istraživanja pokazuju da rad vijeća učenika u velikoj mjeri ovisi o osobnom angažmanu koordinatora, a znatno manje o uređenom institucionalnom okviru. Iako većina koordinatora (od kojih 95 % uzorka čine žene) ima visoku razinu obrazovanja, dugogodišnje iskustvo u radu u školstvu i izraženu motivaciju, njihov rad često se odvija bez jasne i ujednačene podrške na razini sustava.

Visok udio koordinatora koji su u velikoj većini članovi školske stručne službe (85,7 %) upućuje na to da se koordinacija vijeća učenika najčešće povjerava osobama koje su već profesionalno usmjerene na podršku učenicima. To može predstavljati prednost u smislu razumijevanja potreba mladih, ali i dodatno opterećenje za već ionako preopterećene stručne službe.

Način izbora članova vijeća ukazuje na ograničenu razinu demokratičnosti. Činjenica da su u 71,4 % škola članovi isključivo predsjednici ili potpredsjednici razreda sugerira da se izbor često provodi po automatizmu, bez stvarne mogućnosti kandidiranja šireg kruga učenika. Rezultati time pokazuju da se vijeće više oblikuje kao formalno tijelo nego kao reprezentativni predstavnik svih učenika.

SLIKA 3.

Struktura članova vijeća učenika

Učestalost sastanaka predstavlja prepreku za kontinuirani rad vijeća. Prosječno se održavaju četiri sastanka godišnje, uz činjenicu da se u većini slučajeva sastanci održavaju dva do tri puta godišnje, što upućuje na to da vijeće učenika rijetko djeluje kao trajni forum za raspravu, te da uglavnom reagira povremeno, često u skladu s potrebama škole ili inicijativom koordinatora.

Sudjelovanje učenika u radu ostalih školskih tijela trenutačno je na vrlo niskoj razini, što zahtijeva sustavnu podršku i poticaj. Podatak da se u 61,1 % slučajeva članovi vijeća ne uključuju ni u jedno drugo tijelo pokazuje da se participacija učenika uglavnom zadržava na simboličnoj razini. Iako postoji komunikacija s ravnateljem, ona rijetko rezultira stvarnim sudjelovanjem u donošenju odluka.

TABLICA 1.

Uključivanje članova vijeća učenika u rad drugih tijela

	UKLJUČUJE SE	NE UKLJUČUJE SE
nastavničko vijeće	26,3 %	73,7 %
razredno vijeće	15,8 %	84,2 %
vijeće roditelja	10,5 %	89,5 %
školski odbor	5,6 %	94,4 %

Ograničena uključenost povezana je i s nedostatkom jasnih procedura za rad vijeća učenika. U 38,1 % škola ne postoji nikakva formalna ili neformalna obveza uključivanja predstavnika vijeća u rad drugih tijela. To znači da sudjelovanje učenika ovisi o dobroj volji pojedinaca, a ne o sustavno postavljenim pravilima.

Struktura aktivnosti kojima se bavi vijeće učenika dodatno ilustrira ovu situaciju. Vijeća se najčešće bave organizacijom projekata, humanitarnih akcija i obilježavanjem važnih datuma, dok se znatno rjeđe uključuju u pitanja školskih politika, etičkih standarda ili sustavne zaštite prava učenika. Podaci pokazuju da ni jedno vijeće učenika obuhvaćeno istraživanjem o svojem radu ne izvještava pravobraniteljicu za djecu.

Pozitivan nalaz predstavlja vrlo dobra komunikacija s ravnateljima (95,5 %) i relativno visoka razina informiranja školskih tijela o problemima učenika (71,5 %). Međutim, bez formalnog sudjelovanja u odlučivanju, ova komunikacija ostaje savjetodavne prirode i rijetko prerasta u proces većeg utjecaja.

Rezultati ispitivanja vještina potrebnih za vođenje vijeća učenika pokazuju da ispitanici naglasak stavljaju na međuljudske i organizacijske kompetencije, posebno na vođenje tima i motivaciju. Istodobno, nisko vrednovanje digitalnih vještina može upućivati na nedovoljno korištenje suvremenih alata za komunikaciju, organizaciju i uključivanje šireg kruga učenika.

Od vještina koje ispitanici najviše žele dodatno razvijati, kako bi što uspješnije koordinirali vijeća, na prvom su mjestu vođenje tima i motivacija članova (52 %), zatim razvoj kritičkog razmišljanja i rješavanja problema (19 %), ali i razvoj komunikacijskih i organizacijskih vještina.

Rezultati istraživanja potvrđuju da vijeća učenika u određenim školama već sada djeluju kao snažna, dobrovoljna i projektno orijentirana tijela, pokretana iznimnim entuzijazmom koordinatora i učenika. Ovi primjeri dobre prakse služe kao izvrstan temelj za daljnji razvoj sustavne podrške koja će omogućiti još potpuniju i snažniju participaciju Vijeća u svim procesima školskog odlučivanja.

5.2 Kvantitativna analiza upitnika za učenike koji su članovi vijeća učenika

Drugi metodološki alat, *online* upitnik, bio je namijenjen trenutačnim i bivšim članovima vijeća učenika. U istraživanju je sudjelovala 21 osoba iz skupine polaznika edukacija MMH (2022. – 2025.).

Upitnik se sastojao od 37 pitanja, a završio je sa šest otvorenih pitanja putem kojih su učenici iznijeli svoje prijedloge i smjernice za unaprjeđenje rada vijeća.

U uzorku učenika koji su sudjelovali u istraživanju većina su djevojke (61,9 %), dok dječaka ima 38,1 %. Prosječna dob ispitanika iznosi 16,4 godine, a jedna osoba navodi da ima više od 19 godina. Učenici najčešće pohađaju gimnaziju (38,1 %) ili strukovnu školu (33,3 %), dok su dvije osobe učenici umjetničke škole (9,5 %). Dio ispitanika pohađa fakultet (14,3 %), a za jednu osobu status je nepoznat.

Od sveukupnog uzorka samo dvoje učenika navodi da živi u učeničkom domu (9,5 %). Najviše ih dolazi iz Središnje Hrvatske (71,4 %), a gotovo svaki drugi živi u manjem mjestu, od 1001 do 10.000 stanovnika (47,2 %).

U trenutku provedbe istraživanja 76,2 % ispitanika bilo je aktivnim članom vijeća učenika, a 23,8 % ispitanika bivši su članovi. Trenutačni članovi ističu da su u rad vijeća učenika uključeni dvije godine (85,7 %). Drugu najzastupljeniju skupinu čine učenici koji su članovi vijeća bili četiri školske godine (22,2 %), dok je najmanje učenika bilo članom pet školskih godina (11,1 %).

Učenici procjenjuju da su njihova vijeća ukupno obuhvatila 379 učenika. Prema njihovim procjenama, u Vijećima je bilo više djevojaka (60,7 %) nego dječaka (39,3 %). Kad opisuju tko najčešće čini vijeće, učenici navode da su to isključivo predsjednici razrednih odjela (33,3 %) ili

predsjednici / potpredsjednici / tajnici razreda (19 %). Zainteresirani izabrani učenici koji nisu na tim funkcijama čine članove vijeća u svega četiri srednje škole (19 %).

Uključivanje učenika iz ranjivih skupina u rad vijeća još uvijek je iznimka, a ne pravilo. Tek 9,5 % učenika (u samo dvije škole) potvrđuje njihovo članstvo, dok više od polovice (57,1 %) navodi da takva praksa ne postoji. Činjenica da trećina ispitanika (33,4 %) uopće nema informaciju o tome jasno ukazuje na to da je ovaj aspekt inkluzije nedovoljno vidljiv i prepoznat u školskoj svakodnevici.

I izbor vodstva vijeća najčešće se odvija kroz jednostavne procedure: predsjednik i potpredsjednik u većini se slučajeva biraju javnim glasanjem (66,7 %). Tajno glasanje prisutno je u svega 19 % srednjih škola, dok se u 14,3 % škola predsjednik i potpredsjednik biraju direktnim odabirom koordinatora ili prema njegovu prijedlogu.

Kada opisuju što je važno za rad u vijeću, učenici kao ključne vještine članova izdvajaju: komunikacijske vještine, organizacijske sposobnosti (planiranje i koordinacija aktivnosti) te rješavanje problema i donošenje odluka. Za koordinatore najvažnijim vještinama smatraju: dobre komunikacijske vještine (jasno i učinkovito prenošenje informacija), sposobnost organizacije i vođenja sastanaka te timski rad i suradnju s učenicima i školskim osobljem. Kao drugi najčešći izbor posebno se ističe empatija, što ukazuje na to koliko je razumijevanje tuđih potreba ključno za uspješno vođenje vijeća. U skladu s time, 61,9 % učenika smatra da je koordinatore potrebna dodatna edukacija za bolje vođenje i organizaciju rada vijeća, dok ih 14,3 % navodi da nemaju dovoljno informacija za procjenu.

Rad vijeća učenika karakteriziraju relativno rijetki susreti, s prosjekom od tek 3,7 sastanaka po školskoj godini, dok velika većina škola (76,2 %) održava najviše četiri sastanka godišnje. Što se tiče pokretanja susreta, najzastupljeniji je model podijeljene inicijative (42,9 %), kada se sastanci sazivaju podjednako na prijedlog učenika i vodstva škole. Ipak, u gotovo trećini slučajeva (31,8 %) inicijativa dolazi isključivo od koordinatora ili ravnateljstva, dok samo u dvije škole (9,5 %) učenici samostalno i u potpunosti upravljaju terminima svojih sastanaka.

SLIKA 4.

Broj održanih sastanaka vijeća učenika u jednoj školskoj godini

Kao temeljni dokument koji regulira rad vijeća učenici najčešće navode kućni red (71,4 %), zatim statut škole (57,1 %) i pravilnik o radu vijeća učenika (52,4 %). Više od polovice učenika smatra da dokumente treba unaprijediti te uključiti učenike u donošenje ili izmjene tih dokumenata (52,4 %), dok ih 38,1 % smatra da dokumenti trebaju jasnije definirati prava i obveze članova vijeća.

Najizraženiji problemi u sazivanju sastanaka vijeća vezani su uz motivaciju i komunikaciju: nezainteresiranost učenika (76 %), nemogućnost stupanja u kontakt s njima (62 %) i premali odaziv (52 %). Učenici dodatno opisuju i šire uzroke tih problema:

1. nedovoljna informiranost i razumijevanje uloge vijeća učenika (učenici ne prepoznaju svrhu i funkciju vijeća učenika); izostanak pravilnika i loša komunikacija koordinatora
2. niska motivacija i uključenost učenika (učenici su nezainteresirani, pasivni ili smatraju da vijeće nije važno)
3. problemi u radu i podršci koordinatora (koordinatori su nedostupni, nezainteresirani ili ne osiguravaju dovoljno informacija ni podrške).

Uključenost vijeća u rad ključnih školskih tijela, poput nastavničkog vijeća (38,1 %) i školskog odbora (33,3 %), trenutačno je na niskoj razini. Iako učenici svoja vijeća doživljavaju aktivnima, njihov je utjecaj primarno savjetodavan.

Najveći dio aktivnosti odnosi se:

- na predlaganje poboljšanja uvjeta rada u školi ili domu (85,7 %)
- na osmišljavanje aktivnosti za školsku zajednicu (81 %)
- na podnošenje pritužbi ravnatelju (76,2 %).

S druge strane, rjeđe se provode aktivnosti poput predlaganja kandidata za savjete mladih (47,6 %) ili izvještavanja pravobraniteljice za djecu (28,6%), što ukazuje na to da se potencijal vijeća kao spona s vanjskim institucijama još uvijek može dodatno razvijati.

Prema procjenama samih učenika, vijeće najuspješnije ispunjava ulogu spona između učeničkog tijela i uprave škole. Tri su ključna stupa njihova djelovanja:

1. Vijeće učenika prikuplja mišljenja drugih učenika o problemima, potrebama i izazovima koji ih brinu ili zanimaju (76,8 %).
2. Vijeće učenika informira ravnatelja i školska tijela o problemima, potrebama i izazovima koje imaju drugi učenici (76,2 %).
3. Vijeće učenika ima dobru i kvalitetnu komunikaciju s ravnateljem škole / učeničkog doma (71,4 %).

S druge strane, najmanje zastupljene aktivnosti vijeća jesu sudjelovanje na sastancima školskih tijela (47,6 %) i redovita organizacija vlastitih aktivnosti, s čime se slaže tek trećina ispitanika (33,3 %).

U poretku najčešćih aktivnosti vijeća učenika kao prvi izbor prednjače edukacije i vršnjačka podrška (29 %) te sportska događanja (19 %). Drugi su najčešći izbor humanitarne i volonterske akcije (33 %) te ekološke inicijative i uređenje prostora (29 %).

Sveukupno gledano, rad vijeća primarno je usmjeren na konkretne akcije i projekte, dok je njihov stvarni utjecaj na odluke unutar školskih tijela i dalje značajno ograničen ili posve izostaje.

5.3. Zaključni uvidi u zajedničke nalaze

Rezultati usporedne analize dvaju provedenih upitnika ukazuju na niz podudarnosti koje omogućuju dublje razumijevanje stvarnog stanja i funkcioniranja ovog predstavničkog tijela u srednjim školama. Unatoč tome što su ispitanici ove dvije skupine uključeni u različite razine procesa odlučivanja (koordinatori imaju veći utjecaj), njihovi se odgovori značajno preklapaju, što potvrđuje pouzdanost nalaza i osnažuje smjernice za unaprjeđenje sustava.

Jedno od najsnažnijih preklapanja odnosi se na prirodu djelovanja vijeća učenika. I koordinatori i učenici ističu da se rad vijeća najčešće svodi na **predlaganje**, bilo da je riječ o predlaganju aktivnosti i humanitarnih akcija, bilo da je riječ o predlaganju poboljšanja uvjeta rada u školi, izleta ili školskih pravila. Učenici pritom ističu da je uloga vijeća učenika često simbolična, bez stvarnog utjecaja na odluke koje se donose na razini škole. S druge strane, koordinatori

potvrđuju da, iako je komunikacija s ravnateljem redovita i pozitivna, **učenici u praksi rijetko sudjeluju na sjednicama školskih tijela** ili u formalnim strukturama odlučivanja. Ova diskrepancija između stvarnog sudjelovanja i propisanih ovlasti vijeća učenika otvara pitanje razine participacije i uvažavanja mišljenja djece i mladih u školskom kontekstu.

Drugo važno zajedničko zapažanje odnosi se na izazove u organizaciji sastanaka. I učenici i koordinatori ističu **nezainteresiranost učenika, premali odaziv te logističke prepreke** (dvosmjenski rad, nedostatak prostora, preklapanje s drugim obvezama) kao ključne prepreke za redovito i kvalitetno funkcioniranje vijeća. Ovi izazovi dodatno otežavaju kontinuirani rad i smanjuju vidljivost vijeća u školskom životu.

Kada je riječ o kompetencijama važnima za uspješan rad vijeća, obje skupine pokazuju visoku razinu usuglašenosti. Koordinator i učenici prepoznaju važnost **komunikacijskih vještina, organizacijskih sposobnosti i timskog rada** kao ključnih za rad vijeća, pri čemu učenici dodatno naglašavaju važnost **empatije** i razumijevanja potreba učenika koje koordinator treba imati.

Zajednički nalazi istraživanja ukazuju na to da, iako su vijeća učenika prisutna u svim školama, njihovo djelovanje još uvijek ne prati sustavno izgrađena potpora. Bez jasno definiranih nadležnosti i čvrsto utemeljene uloge u procesima odlučivanja rad vijeća prečesto ovisi o individualnom entuzijazmu koordinatora i pojedinih učenika, a ne o stabilnim strukturama.¹

Okavako postavljen sustav rezultira neujednačenom praksom i neiskorištenim potencijalom vijeća kao ključnog alata za demokratsko obrazovanje. Za stvarnu participaciju mladih u zajednici nužno je prijeći s povremenih inicijativa na jasno propisane modele koji će učenicima osigurati ravnopravno mjesto u školskom suodlučivanju.

Ovi uvidi služe kao izvrstan temelj za stvaranje novih smjernica koje fokus stavljaju na kvalitetu i sustavno jačanje uloge vijeća učenika. Umjesto na pukom povećanju broja aktivnosti, naglasak je na osnaživanju svih sudionika – učenika i koordinatora – kroz kontinuiranu edukaciju i jasniji regulatorni okvir. Osiguravanjem stvarnog prostora za sudjelovanje participacija prestaje biti samo formalna stavka u dokumentima i postaje živa vrijednost koja istinski obogaćuje cijelu školsku zajednicu.

5.4 Kvantitativna analiza obrasca „Primjeri dobre prakse rada s vijećima učenika”

Treći metodološki alat korišten je za prikupljanje primjera dobre prakse u radu s vijećima učenika putem strukturiranog obrasca. Obrazac je bio podijeljen u dvije cjeline: prvi dio pružio je uvid u to kako vijeća funkcioniraju, dok se drugi fokusirao na prikupljanje informacija o konkretnim aktivnostima – poput proslava dana škole ili maturalnih zabava – uz pripadajuće smjernice za njihovo bolje planiranje. U ovom dijelu sudjelovao je 21 koordinator vijeća učenika.

Iako uzorak nije reprezentativan za cijelu Hrvatsku, dobiveni podaci pružaju dragocjen uvid koji se podudara s iskustvima iz neposredne prakse u radu s učenicima. Budući da istraživanja sličnog formata ne postoje, a službena statistika nadležnih tijela nedostaje, vrijednost ovog rada leži u istraživačkom pokušaju sustavnog evidentiranja rada vijeća. Razvijeni obrazac (u prilogu) stoga služi kao čvrst temelj za buduće, opsežnije prikupljanje podataka o učeničkoj participaciji.

¹ U devetom poglavlju (Prilozi) nalaze se upitnici korišteni u provedbi istraživanja, čija vrijednost nadilazi njihovu izvornu svrhu. Naime, mogu se koristiti i kao praktični alati za praćenje rada i za sustavno evidentiranje osnovnih podataka o školskom vijeću učenika.

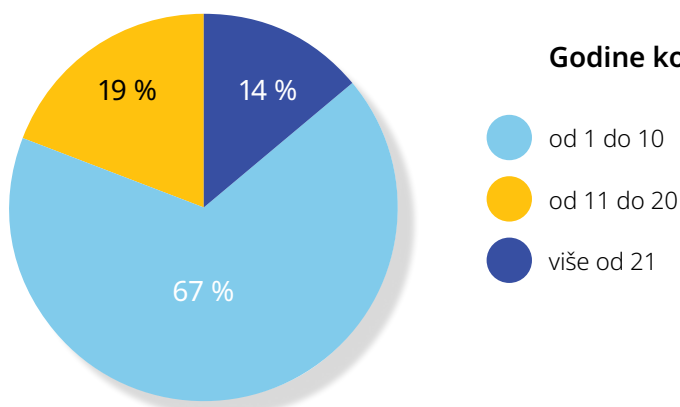
U istraživanju su u najvećem broju sudjelovale strukovne škole (47,9 %) i gimnazije (42,8 %). Svoj doprinos dala je i jedna umjetnička škola, dok se odaziv učeničkih domova pokazao izazovnijim – ispunjen obrazac poslao je samo jedan dom, unatoč činjenici da su svi bili pozvani na sudjelovanje.

Obrasce su ispunjavali koordinatori, a 100 % uzorka čine koordinatorice. Njihova prosječna dob je 41,5 godina, a višećem koordiniraju prosječno 9,3 godine. Ispitanice su najčešće stručne suradnice pedagoginje (42,8 %), ravnateljice (4,8 %) ili predmetne nastavnice (4,8 %), dok skoro polovica ispitanica (47,6 %) nije odgovorila na pitanje o funkciji koju obnaša u školi.

Podaci o godini osnivanja vijeća učenika pokazuju zanimljiv, ali i pomalo neobičan trend: čak šest ispitanica navodi da je vijeće u njihovoj školi osnovano 2000. godine, prije zakonske odredbe iz Zakona o srednjem školstvu (NN 69/2003) iz 2003. godine. Ovi su odgovori pozitivan indikator da su pojedine ustanove prepoznale važnost učeničkog organiziranja i prije formalne državne regulative. Sveukupno, najveći broj vijeća u ovom uzorku (38,1 %) utemeljen je upravo u tom ranom razdoblju, između 2000. i 2005. godine.

SLIKA 5.

Kategorije
godina
koordiniranja
vijeća učenika

Podaci prikupljeni od koordinatora pokazuju prosječnu sliku jednog vijeća učenika: vijeće učenika prosječno ima 22 člana, uz gotovo ravnomjernu zastupljenost djevojčica (54,8 %) i dječaka (45,2 %). Kao osnovni dokumenti koji reguliraju rad vijeća najčešće se navode statut škole (57,1 %) i Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (33,3 %).

Vijeća se prosječno sastaju četiri puta godišnje, a sastanke najčešće iniciraju predsjednik vijeća (47,6 %) i koordinator (42,8 %). Zapisnici sastanaka uglavnom nisu javno dostupni (80,9 %). U komunikaciji koordinatora i članova prevladava izravna komunikacija uživo (76,1 %), zatim digitalne platforme (38,1 %) i e-pošta (14,3 %).

Rezultati istraživanja sugeriraju da su vijeća učenika snažno prisutna u oblikovanju temeljnih školskih pravila, dok je njihova uloga u formalnim strukturama odlučivanja nešto manje istaknuta. Visokih 90,5 % vijeća aktivno sudjeluje u raspravama o kućnom redu, dok dvije trećine (66,6 %) pridonosi definiranju etičkog kodeksa škole. Izuzetno je pozitivan podatak da svi koordinatori (100 %) potvrđuju kako vijeća redovito upućuju prijedloge drugim školskim tijelima o pitanjima važnima za učenike. Ti se prijedlozi kreću od same organizacije nastave i školskog rasporeda, pa sve do općih inicijativa za veće sudjelovanje učenika u životu škole:

1. prijedlozi usmjereni na poboljšanje nastave, nastavnog i izvanškolskog sadržaja te na metode za vrednovanje rada nastavnika
2. prijedlozi usmjereni na organizaciju nastave i školski raspored
3. prijedlozi usmjereni na poboljšanje infrastrukture i uvjeta u školi/domu
4. prijedlozi usmjereni na poboljšanje prava i sigurnosti učenika

5. prijedlozi usmjereni na obilježavanje raznih događanja i održavanje aktivnosti
6. prijedlozi za poboljšanje prehrane
7. prijedlozi za opće sudjelovanje i komunikaciju.

Jedan od primjera prijedloga vijeća učenika za druga školska tijela i rukovodstvo škole:

„Prilikom izrade Protokola o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama u siječnju 2025. održana je sjednica kako bi se čuli prijedlozi učenika o regulaciji i provjeri koju škola provodi, a da se istovremeno ne krši sloboda učenika. Prijedlozi učenika uzeti su u obzir prilikom stvaranja protokola.“

Ipak, kada se pita koliko se prijedlozi stvarno prihvaćaju, pojavljuje se zadržka. Četiri osobe od njih pet (81 %) navode da prihvaćanje „ovisi o prijedlogu“, dok 19 % smatra da će prijedlozi „u velikom broju biti prihvaćeni“. Uz to, koordinatorice navode da vijeća u 90 % slučajeva aktivno predlažu mjere, a sadržaj tih prijedloga pokazuje da se uglavnom radi o realnim potrebama učenika.

Najčešće predlagane mjere odnose se na školski prostor, opremu i uvjete boravka (47,6 %), na uključivanje učenika u odlučivanje (23,8 %), na aktivnosti i školski život (19 %) te na nastavu i obrazovne sadržaje (14,3 %). Drugim riječima, učenici najviše artikuliraju ono što neposredno utječe na njihovu svakodnevicu, a to su: uvjeti rada, raspored, glas učenika u školi i kvaliteta školskog života.

Kada se fokus pomakne izvan škole, angažman je slabiji. Samo 19 % koordinatorica navodi da njihova vijeća izvješćuju pravobraniteljicu za djecu o problemima učenika. Također, mali broj vijeća predlaže ili osniva učeničke klubove i udruge, odnosno svega 14,3 % ispitanica navodi kako vijeća daju primjere za osnivanje učeničke zadruge i drugih klubova.

Slično prethodno navedenim nalazima istraživanja, polovina vijeća ne predlaže kandidate za savjete mladih (57 %). Od onih vijeća koja predlažu kandidate za savjete mladih njih 23,8 % predlaže kandidate za županijske, a 19 % za gradske savjete mladih. Unatoč tome, 66,6 % koordinatorica navodi da vijeće učenika ima ili je imalo članove u županijskim savjetima mladih, što upućuje na povremene kanale povezivanja škole i lokalnih participativnih struktura. Članstvo u Nacionalnom vijeću učenika još je rjeđe: 33,3 % koordinatorica navelo je da su članovi njihovih vijeća učenika bili i članovi Nacionalnog vijeća.

Posljednji dio obrasca bio je posvećen prikupljanju smjernica za unaprjeđenje rada vijeća, kao i dokumentiranju konkretnih primjera uspješnih aktivnosti, akcija ili projekata iz školskih praksi. Najreprezentativniji primjeri dobre prakse detaljno su opisani u poglavljima koja slijede s namjerom da posluže kao inspiracija i model za rad drugim školama.

6

VIJEĆA UČENIKA: PRIMJERI DOBRE PRAKSE i ideje za uspješan rad

Primjeri dobre prakse rada vijeća učenika prikupljani su s ciljem prikaza, ali i inspiracije za druga vijeća, njihove koordinatore te rukovodstva škola i učeničkih domova. Namjera je bila prikupiti što više opisa aktivnosti koje su vijeća učenika inicirala i/ili provela kako bi se dobio uvid u njihovo kvalitetno funkcioniranje, uključenost u školsku zajednicu i proaktivno djelovanje – bilo samostalno, bilo uz podršku i usmjeravanje odraslih.

Za odabir primjera dobre prakse korišteni su sljedeći kriteriji:

- 1. uključenost i aktivno sudjelovanje učenika.** To podrazumijeva da učenici iz škole i/ili vijeća samostalno predlažu, planiraju i provode aktivnosti te da postoji sustav redovitih sastanaka i donošenja odluka.
- 2. inovativnost i kreativnost.** To podrazumijeva da su aktivnosti koje odgovaraju na aktualne potrebe škole ili zajednice kreativne, suvremene i u skladu s interesima učenika.
- 3. promicanje inkluzije, tolerancije i ljudskih prava.** To podrazumijeva da aktivnosti promiču jednakost, uključivanje ranjivih skupina, međusobno poštovanje i prihvaćanje različitosti.
- 4. doprinos školskom životu i/ili zajednici.** To podrazumijeva da aktivnosti imaju pozitivan utjecaj na školu / lokalnu zajednicu i da uključuju suradnju s lokalnom zajednicom.
- 5. suradnja s drugim dionicima.** To podrazumijeva da vijeće uspješno surađuje s učiteljima/nastavnicima, ravnateljem, stručnom službom i roditeljima.
- 6. održivost i mogućnost primjene u drugim školama.** To podrazumijeva da se aktivnosti mogu ponoviti i/ili prilagoditi drugim sredinama; da primjer dobre prakse ima potencijal za dugoročnu provedbu; da postoje planovi za nastavak ili širenje aktivnosti.
- 7. vidljivost i dokumentiranost aktivnosti.** To podrazumijeva da su aktivnosti dobro dokumentirane kroz fotografije, videozapise, novinske članke, objave na web stranicama ili društvenim mrežama.

REZULTATI ODABIRA PRIMJERA DOBRE PRAKSE

Prikupljeno je ukupno 18 primjera koji su nakon obrade poslani na evaluaciju žiriju mladih. Žiri su činile četiri mlade osobe (u dobi od 16 do 25 godina), sadašnji i bivši članovi vijeća učenika, te voditeljica projekata MMH, krovne organizacije koja okuplja 76 udruga mladih i za mlade, predstavljajući njihove interese prema donositeljima odluka i javnosti. Ocjenjujući dobivene primjere ocjenama od 1 do 5 prema sedam zadanih kriterija, odabrani su primjeri s najvećom prosječnom ocjenom.

6.1 MIOC Quiz Night

MIOC QUIZZ NIGHT pokrenuo je član vijeća učenika iz **III. gimnazije Split** s ciljem prikupljanja sredstava za maturalnu zabavu. Osim navedenog cilja, događanje je imalo i dodatne svrhe: jačanje zajedništva među učenicima, promicanje znanja i timske suradnje kroz zabavnu formu kviza te razvoj organizacijskih vještina učenika.

U procesu planiranja i provedbe aktivnosti sudjelovali su učenici završnih razreda. Njihova uloga bila je ključna jer su osmislili koncept, organizirali prijave, vodili kvizaške večeri i osigurali tehničku podršku. Ciljna skupina bili su učenici škole, nastavnici, bivši učenici i prijatelji škole. Glavni izvori financiranja bile su simbolične donacije za sudjelovanje u kvizu. Troškovi su uključivali materijale za kviz (papir, projektor, rekvizite), nagrade za pobjedničke timove i grickalice za sudionike.

Događanje se promoviralo plakatima postavljenima u školi, objavama na školskim profilima na **Instagramu** i Facebooku, kroz WhatsApp grupe te preporukama članova vijeća učenika.

SLIKA 6.

Objava
aktivnosti na
društvenim
mrežama

Kvizaške večeri održavale su se u školskoj knjižnici i čitaonici jednom tjedno. Prijave timova (koji su imali četiri člana, odnosno pet članova) bile su otvorene tjedan dana prije svakog kviza. Voditelji kviza bili su maturanti, a tehničku podršku pružali su učenici zainteresirani za informatiku. Za sve sudionike osigurani su sokovi i grickalice, a pobjednici su osvajali simbolične nagrade. Na svakoj kvizaškoj večeri sudjelovalo je od 10 do 12 timova, što znači oko 50 mladih, nastavnika i prijatelja škole. Atmosfera je bila

jako pozitivna, uz puno smijeha, međusobne podrške i zajedništva. Događaji su dokumentirani fotografijama i objavljeni na školskim društvenim mrežama.

Evaluacija uspješnosti provodila se tijekom i nakon svake večeri. Organizatori su prikupljali usmene povratne informacije od sudionika, a većina je izrazila veliko zadovoljstvo, uz želju da se ovakvi događaji nastave. Posebne pohvale došle su od nastavnika zbog dobre organizacije, odlične atmosfere i zanimljivih pitanja.

Rukovodstvo škole podržalo je aktivnost dolaskom na kvizaške večeri te promoviranjem događaja putem službenih školskih profila na društvenim mrežama.

6.2 Božićni sajam

Božićni sajam tradicionalna je humanitarna aktivnost koja se u **X. gimnaziji** „Ivan Supek” iz Zagreba održava već dva desetljeća, a uključuje sudjelovanje svih učenika, roditelja i školskog kolektiva. Aktivnost se provodi s ciljem prikupljanja sredstava za udrugu koju svake godine predlaže i izabire Vijeće učenika X. gimnazije.

U planiranju i provedbi aktivnosti sudjeluju učenici, članovi Vijeća učenika, Volonterski klub, razrednici, stručna služba, ravnateljica i brojni nastavnici. Učenici su ujedno zaduženi i za tematsko uređenje učionica, koje se svake godine određuje na sjednici Vijeća učenika (primjerice: božićni filmovi, bajke ili države svijeta).

SLIKA 7. I 8.

Fotografije
aktivnosti
Božićnog sajma
X. gimnazije
„Ivan Supek”

Na dan sajma organizira se i školski koncert, nakon kojega izabrani žiri ocjenjuje uređenje učionica. Najuspješniji razredi osvajaju simbolične nagrade. Na štandovima, koje uređuju učenici, prikupljaju se donacije za domaće proizvode koje su sami izradili ili pripremili (hrana, rukotvorine, ukrasi i sl.). Uprava škole pruža punu podršku događaju osiguravanjem prostora i potrebnih materijala te organizacijom koncerta. Uz angažman školskog Volonterskog kluba i nastavnika volontera, u planiranju i koordinaciji aktivno sudjeluje i stručna služba zajedno s učenicima.

SLIKA 9. I 10.

Fotografije
aktivnosti
Božićnog sajma
X. gimnazije
„Ivan Supek”

Dio troškova snosi škola, a ostatak učenici pokrivaju vlastitim doprinosom. Roditelji i drugi posjetitelji rado dolaze na sajam, a ukupna prikupljena sredstva doniraju se udruzi koju je predložilo Vijeće učenika – godine 2024. bila je to udruga „Veliko srce malom srcu”.

Božićni sajam promovira se putem školskih web stranica, [Instagrama](#) i pozivnica koje se šalju članovima Školskog odbora, predstavnicima roditelja i učenicima. Aktivnost njeguje solidarnost i kreativnost, ali i razvija osjećaj zajedništva te demokratsku kulturu sudjelovanja među učenicima. Dosadašnja iskustva učenika i roditelja iznimno su pozitivna. Kroz ovu se aktivnost svake godine stječu nova iskustva i definiraju ciljevi za sljedeću godinu.

6.3 Analiza položaja i iskustava učenica u dominantno muškim strukovnim školama

Učenice u [Strojarskoj tehničkoj školi Osijek](#) čine izrazitu manjinu, u većini je razreda svega nekoliko učenica među dvadesetak učenika. Na inicijativu tadašnje predsjednice Vijeća učenika Strojarske tehničke škole Osijek pokrenuta je rasprava o položaju djevojaka u školi te o pritiscima i stereotipima s kojima se svakodnevno susreću.

Predsjednica Vijeća učenika razgovarala je s djevojkama i potaknula otvorene razgovore u kojima su se one osvrnule na situacije izoliranosti, nevidljivosti i osjećaja nelagode u školskom okruženju. Pojedine učenice istaknule su kako se u školi nastoje učiniti neprimjetnima kako bi izbjegle negativnu pozornost. To čine prilagođavanjem načina odijevanja muškom stilu, povlačenjem iz komunikacije te trudom da se ni po čemu ne ističu. Glavni su motivi za takvu samonametnutu izolaciju izbjegavanje neugodnih komentara, podcjenjivanja ili propitivanja njihova izbora „muškog” zanimanja.

Vijeće učenika i stručna suradnica pedagoginja odlučili su zajednički razviti niz radionica i aktivnosti koje će biti usmjerene na osnaživanje učenica i jačanje njihova samopouzdanja, ali i na podizanje svijesti školskog kolektiva o izazovima rodne ravnopravnosti u obrazovnom

okruženju. U planiranju i pripremi sudjelovale su učenice, stručna služba i buduća psihologinja škole. Cilj je stvoriti sigurnije i ravnopravnije te podržavajuće školsko okruženje za sve.

Aktivnosti su uključivale edukativne radionice, razgovore o rodnim stereotipima i zastupljenosti te suradnju sa stručnim suradnicama. Tema je predstavljena na sjednicama Nastavničkog i razrednog vijeća kako bi se postigla bolja informiranost i podrška škole. Za provedbu aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva, a komunikacija se odvija putem radionica, e-pošte i grupe na društvenim mrežama.

Aktivnosti su planirane i za iduću školsku godinu, a dio razgovora i osnažujućih susreta započeo je s provedbom. Tako su učenice kroz postojeće radionice s knjižničarkom počele samostalno otvarati teme koje su im važne. Iako su učenice i dalje aktivno uključene u organizaciju Dana otvorenih vrata, kreativne priredbe i javne nastupe, ovaj projekt ide korak dalje – njegov je cilj osigurati da se glas učenika uvaži i u svakodnevnom životu škole, a ne samo tijekom posebnih događanja.

Rukovodstvo škole pruža podršku aktivnostima Vijeća učenika i otvoreno je za prijedloge koji su izvedivi i usmjereni na dobrobit svih učenika. Aktivnost ima potencijal da postane dugoročan oblik podrške djevojkama u svim strukovnim školama.

6.4 (Su)djelujem – vijeće učenika i učenica u demokratskoj školi

U Rijeci, u prostorima [Prve riječke hrvatske gimnazije](#), Udruge Delta i RiHuba odvila se priča o učenicima koji su odlučili da njihovi glasovi vrijede više od pukog prihvatanja pravila. Ta inicijativa, pod nazivom **„(Su)djelujem – vijeće učenika i učenica u demokratskoj školi“**, postala je simbolom aktivnog sudjelovanja mladih u oblikovanju vlastitog obrazovnog okruženja.

Sve je započelo na inicijativu Udruge Delta, nositelja projekta, uz podršku Prve riječke hrvatske gimnazije kao partnerske ustanove. U procesu planiranja sudjelovali su predstavnici Udruge Delta, stručna suradnica psihologinja iz Prve riječke hrvatske gimnazije, učenici predstavnici u Vijeću učenika Prve riječke hrvatske gimnazije, ali i učenici iz još tri srednje škole, suradnice u projektu. Cilj im je bio jasan: osnažiti učenike za aktivno sudjelovanje u odlučivanju, u školi i izvan nje. Prepoznali su da vijeća učenika često ostaju formalna tijela bez stvarnog utjecaja, a željeli su to promijeniti. Ciljnu skupinu činili su predstavnici vijeća učenika četiri srednje škole Primorsko-goranske županije.

Projekt je bio financiran sredstvima Europske unije kroz program Erasmus+. Komunikacija među sudionicima odvijala se putem e-pošte, *online* grupa, Googleovih obrazaca, telefonskih poziva i uživo na događanjima.

Kroz pet ključnih događanja učenici su stjecali nova znanja i razvijali vještine: od uvodne konferencije „Vijeće učenika u demokratskoj školi“, preko radionice „Podrška vijećima: mladi za mlade“, dvodnevne edukacije „Pokrenimo vijeća učenika u školi!“, radionice „Pokrenimo vijeće učenika u zajednici!“, do završne konferencije „(Su)djelujem – vijeće učenika i učenica za demokratsku školu“, na kojoj su sami učenici kreirali [Preporuke i smjernice za demokratske škole i podršku radu vijeću učenika i učenica u srednjim školama](#).

No prije dvodnevne edukacije dogodio se ključni trenutak. Učenici su, zajedno s predstavnicama Udruge Delta i školskom psihologinjom, kroz nekoliko sastanaka izrađivali kriterije dobrih praksi vijeća učenika. Raspravljali su što čini neku aktivnost vijeća vrijednom isticanja.

Kao rezultat zajedničkog rada, učenici su definirali ključne kriterije koje svaka aktivnost mora zadovoljiti:

- stvarni učinak. Aktivnost mora imati mjerljiv efekt i dovesti do konkretne promjene.
- unaprjeđenje stanja. Cilj je aktivnosti poboljšati postojeće okolnosti u školskom okruženju.
- usklađenost s potrebama. Projekt mora izravno odgovarati na stvarne potrebe učenika.
- kreativnost. Aktivnost treba sadržavati inovativne i kreativne elemente.
- učenička inicijativa. Projekt moraju pokrenuti sami učenici, uz uključivanje većeg broja mladih na dobrovoljnoj bazi.

Učenici su potom izradili obrazac za prikupljanje primjera dobrih praksi iz svih srednjih škola u Primorsko-goranskoj županiji. Mjesec dana kasnije ponovno su se okupili, pregledali pristigle primjere aktivnosti, te zajednički odabrali one koje odgovaraju svim postavljenim kriterijima.

SLIKA 11.

Dvodnevna edukacija „Pokrenimo vijeća učenika u školi!”

Taj proces doveo je do stvaranja publikacije „**Vijeće učenika i učenica u fokusu**”. U njoj su se našli primjeri aktivnosti vijeća učenika te kriteriji koje su osmislili sami učenici. Publikacija je predstavljena tijekom dvodnevne edukacije „Pokrenimo vijeće učenika u školi!”. Ipak, ono što publikacija ne može u potpunosti prenijeti jest osjećaj koji je ovaj proces ostavio na same učenike – osjećaj važnosti, ravnopravnosti i korisnosti. Sudionici su izrazili veliko zadovoljstvo, ističući kako su se po prvi put osjećali kao stvarni čimbenici u procesu donošenja odluka.

Učenici su dalje diseminirali aktivnosti: predstavljali su ih na sjednicama vijeća učenika, na satovima razrednih odjela, dijeleći svoje iskustvo s vršnjacima. Uprava škole, predvođena ravnateljicom Prve riječke hrvatske gimnazije, pružila je snažnu podršku projektu. Ravnateljica je od samog početka prihvatila partnerstvo, aktivno sudjelovala kao panelistica na uvodnoj konferenciji i pokazala otvorenost prema prijedlozima učenika, potičući njihovu stvarnu provedbu u školskom okruženju. I tako su učenici kroz proces koji nije bio ni brz ni lagan naučili što uistinu znači sudjelovati i biti čuvarom demokracije u vlastitoj školi. Njihova priča ostaje zapisana – ne samo u publikaciji, nego i u svakodnevici škole koja je, zahvaljujući upravo njima, postala otvorenije i demokratskije okruženje.

6.5 Mural za promjenu (slika govori više od 1000 riječi)

U **Srednjoj strukovnoj školi Varaždin** učenici su preuzeli ulogu pokretača promjena, koristeći pritom umjetnost i edukaciju kako bi poslali snažnu poruku. Školski projekt pod nazivom „Mural za promjenu – slika govori više od 1000 riječi” nastao je kroz Građanski odgoj i obrazovanje, a u okviru programa UPSHIFT, koji provode Varaždinska županija i Ured UNICEF-a za Hrvatsku u svim osnovnim i srednjim školama Varaždinske županije. Projekt je u potpunosti osmislilo Vijeće učenika Srednje strukovne škole Varaždin.

Pet učenika okupljenih u inicijalni projektni tim, uz mentorstvo profesorice Petre Prekupec, kroz program UPSHIFT osmislili su faze provedbe projekta, kojem je cilj bio povećanje svijesti o važnosti nenasilne komunikacije i borbe protiv diskriminacije.

Projekt je obuhvatio niz koordiniranih aktivnosti: od postavljanja sandučića povjerenja za anonimne poruke učenika do stručne edukacije za 67 nastavnika o pravilima postupanja u slučajevima nasilja. Snimljen je i edukativni film koji je pogledala velika većina učenika i roditelja, dok su za najmlađe, učenike osnovnih škola, izrađeni i podijeljeni informativni letci i stripovi. Poseban naglasak stavljen je na snagu vizualnog izražavanja kroz predavanje o uličnoj umjetnosti (engl. *street art*) i ulozi umjetnosti u društvenim promjenama. To je kulminiralo osmišljavanjem i izradom murala na zidovima školske šivaonice, u čemu su zajedničkim snagama sudjelovali budući soboslikari i učenici smjera likovne umjetnosti i dizajna.

Financiranje je velikim dijelom osigurano iz proračuna Varaždinske županije, a komunikacija među sudionicima odvijala se putem WhatsApp grupe i e-pošte.

Postignuti rezultati bili su vidljivi i mjerljivi: u edukaciji je sudjelovalo čak 84 % nastavnika, dok je **edukativni film** pogledalo 85 % učenika škole. Poruke projekta doprle su i do obitelji jer ih je 85 % razrednika prenijelo roditeljima. Kao trajni simbol projekta ostao je mural, a izrađeno je i 120 edukativnih letaka. Svečano otkrivanje murala, održano u sklopu Dana škole, okupilo je veliku zajednicu – prisustvovalo mu je polovica svih učenika i 70 % nastavnika.

SLIKA 12. I 13.

Mural i projektni tim učenika

Projekt nije završio odlaganjem boja i kistova. Mural ostaje trajni podsjetnik u prostoru škole, dok edukativni film i letci nastavljaju služiti kao nastavni materijali na satovima razredne zajednice za buduće generacije. Posebna je vrijednost projekta u vršnjačkom mentorstvu – stariji učenici koji su sudjelovali u inicijativi sada prenose svoja iskustva i znanja mlađim kolegama.

Sve to ne bi bilo moguće bez pune podrške uprave škole, koja je odobrila izradu murala, osigurala dodatna financijska sredstva i organizirala svečano otvorenje, prepoznavši važnost ueničkog doprinosa zajednici.

SLIKA 14.

Letak / strip
s porukom o
nenasilju

Zahvaljujući ovoj inicijativi, zidovi šivaonice u Srednjoj strukovnoj školi Varaždin postali su trajni glasnici poruka o nenasilju i solidarnosti, podsjećajući svakodnevno na to da svatko, bez iznimke, ima pravo na poštovanje.

7

SMJERNICE ZA KVALITETAN I AKTIVAN RAD vijeća učenika

7.1 Smjernice učenika i koordinatora vijeća učenika za poboljšanje rada i djelovanja vijeća učenika

Kako bi se izradile smjernice za što kvalitetniji rad i poboljšanje djelovanja vijeća učenika, prikupljena su dragocjena mišljenja i smjernice izravno od onih koji najbolje poznaju školsku svakodnevicu – od samih učenika (članova vijeća učenika) i od koordinatora vijeća učenika. Obje su skupine aktivno sudjelovale na trodnevnim edukacijama „Vijeće učenika i građanska participacija mladih”. Upravo ti neposredni uvidi s terena čine temelj za razvoj konkretnih smjernica usmjerenih na jačanje učeničke participacije.

Za prikupljanje podataka korištena su dva *online* upitnika, jedan namijenjen koordinatorima vijeća učenika, a drugi učenicima. U njima su sudionici, putem otvorenih pitanja, mogli slobodno iznijeti vlastite ideje, prijedloge i smjernice za unaprjeđenje rada vijeća. Na temelju sustavne obrade 42 odgovora, u ovoj su publikaciji formulirane smjernice klasificirane prema relevantnim tematskim područjima.

Kreirane smjernice predstavljene su i na seminaru u ožujku 2026. godine povodom obilježavanja deset godina programa „Škola ambasador Europskog parlamenta” u Zadru. Na seminaru je sudjelovalo više od 130 učenika i nastavnika iz 63 srednje škole diljem Hrvatske. Sudionici seminara smjernice su ocijenili korisnima i utemeljenima na stvarnim potrebama vijeća učenika. Zaključeno je da su jasne i izravno primjenjive za aktivaciju i poboljšanje rada vijeća učenika.

„S našim mentorima bismo trebali poći u ured ravnatelja škole da mu predložimo izlaganje smjernica pred cijelom školom.

Ove smjernice treba detaljno obraditi na vijeću učenika.”

(učenik, sudionik seminara)

Na temelju ovih smjernica izrađena su dva pomoćna materijala, koja se nalaze na kraju ovog dokumenta. Prvi je kontrolni popis (engl. *check list*) namijenjen učenicima za samoprocjenu rada vijeća (prilog 9.1), a drugi je sažeti akcijski plan koji koordinatorima olakšava organizaciju i vođenje tog tijela (prilog 9.2).

I) Smjernice za uspješnije osnivanje i rad vijeća učenika na početku školske godine:

- **osigurati informiranje svih učenika o važnosti vijeća učenika**, ulozi i obvezama članova, odgovornosti i mogućnostima vijeća kroz radionice, prezentacije i druge pristupe krajem nastavne godine ili u mjesecu rujnu
- **provesti demokratičan i transparentan izbor članova** vijeća učenika, s jasno definiranim i objavljenim kriterijima kako bi svi učenici imali jednaku priliku za sudjelovanje
- **izraditi godišnji plan rada vijeća učenika** na početku školske godine, s unaprijed dogovorenim terminima sastanaka i jasnim pravilima funkcioniranja
- **osigurati kontinuiranu podršku školskog vodstva, razrednika i nastavnika** radu vijeća učenika kroz aktivno uvažavanje prijedloga učenika i zajedničko rješavanje pitanja važnih za školsku zajednicu
- **poticati vidljivost i prepoznatljivost vijeća učenika** od početka školske godine kako bi ono bilo jasno percipirano kao aktivan i važan dio školske zajednice.

II) Smjernice za kvalitetan izbor novih članova vijeća učenika:

- **poticati prijavu učenika koji iskazuju interes**, volju i spremnost za sudjelovanje te imaju želju doprinosti radu škole
- **odabrati učenike koji su motivirani, odgovorni i spremni** aktivno doprinosti radu vijeća učenika, uz vrednovanje njihovih komunikacijskih, organizacijskih i suradničkih vještina
- **vrednovati ključne vještine i osobine kandidata**, dajući prednost učenicima koji se ističu razvijenim komunikacijskim sposobnostima, visokom razinom odgovornosti i organiziranosti te onima koji pokazuju pouzdanost i inicijativu za pokretanje pozitivnih promjena u školskoj zajednici.

III) Smjernice za bolju organizaciju sastanaka vijeća učenika:

- **odrediti termine i učestalost održavanja sastanaka** na početku školske godine (godišnjim planom) i uključiti ih u školski kurikulum, uz jasno definiran dnevni red i optimalno trajanje svakog sastanka
- **aktivno uključiti učenike u pripremu** i vođenje sastanaka uz preuzimanje odgovornosti za pojedine točke dnevnog reda, potičući otvorene rasprave i slobodno iznošenje prijedloga
- **koristiti suvremene komunikacijske kanale i digitalne alate** za pravovremenu razmjenu informacija te omogućiti održavanje *online* sastanaka kada je to praktičnije
- **osigurati da se sastanci organiziraju redovito**, u skladu s planom, te uzimati u obzir učenike u različitim smjenama.

IV) Smjernice za bolju suradnju između rukovodstva škole / učeničkog doma i vijeća učenika:

- **održavati redovite i otvorene sastanke između rukovodstva škole i vijeća učenika**

radi dvosmjerne razmjene informacija i uključivanja učenika u važne odluke

- **jasno definirati ulogu, prava i obveze vijeća učenika** kroz pravilnik i plan rada, uključujući njegovo sudjelovanje u radu školskih tijela
- **njegovati partnerski odnos** temeljen na međusobnom poštovanju, povjerenju i otvorenosti prema idejama svih učenika
- **sustavno raditi na uklanjanju predrasuda prema djeci i mladima** te poticati ravnatelje i nastavnike na aktivno uvažavanje mišljenja učenika.

V) **Smjernice za povećanje vidljivosti i prepoznatljivosti vijeća učenika među ostalim učenicima:**

- **redovito informirati sve učenike** o radu, aktivnostima i postignućima vijeća učenika putem oglasnih ploča, školskih web stranica, društvenih mreža i predstavljanja na satovima razredne zajednice
- **predstavljati članove vijeća učenika** i njihove aktivnosti kako bi svi učenici znali kome se mogu obratiti
- **organizirati akcije, projekte, radionice i druženja** u koje će biti uključeni svi učenici škole ili učeničkog doma; koristiti društvene mreže za dodatnu vidljivost
- **stvarati prilike za interakciju sa svim učenicima** kroz kutije za prijedloge, *online* ankete i otvorene forume za raspravu
- **uspostaviti formalne mehanizme priznanja** za članove vijeća učenika, poput dodatnih bodova za upis na fakultet ili dodjeljivanja posebnih organizacijskih odgovornosti.

VI) **Smjernice za povećanje utjecaja vijeća učenika u školskoj zajednici:**

- **aktivno uključivati vijeće učenika u donošenje odluka** koje se odnose na školski život i rad, jačajući njegovu savjetodavnu ulogu u svim relevantnim procesima
- **planirati i provoditi samostalne projekte i aktivnosti** vijeća učenika, koji odgovaraju potrebama i interesima učenika
- **razvijati otvorenu komunikaciju i suradnju** između vijeća učenika, ravnatelja i nastavnog osoblja radi zajedničkog rješavanja učenicima važnih pitanja
- **sustavno osiguravati edukaciju** članova vijeća učenika, jačati njihove kompetencije i poticati samoinicijativno djelovanje.

7.2 Konkretni koraci za uspješniji rad i planiranje provedbe aktivnosti vijeća učenika

Na osnovi povratnih informacija predstavnika škola, dobivenih kroz obrasce za prikupljanje primjera dobre prakse, kreirani su konkretni koraci za uspješniji rad, ali i planiranje aktivnosti koje vijeća učenika organiziraju tijekom školske godine. Koordinator vijeća učenika pozvani su da navedu prijedloge temeljene na vlastitom iskustvu i potrebama učenika.

Mapirana su 63 prijedloga, koja su potom razvrstana u tematske skupine – od organizacijskih prijedloga, preko ideja za poticanje motivacije učenika, do poboljšanja komunikacije i suradnje unutar škole.

Ovi uvidi predstavljaju vrijedan resurs, ne samo za članove i koordinate vijeća učenika, nego i za ravnatelje, nastavnike te donositelje odluka, jer jasno pokazuju gdje se krije najveći potencijal za unaprjeđenje učeničke participacije i jačanje glasa učenika u školama.

Konkretni koraci kategorizirani su u šest skupina (s pripadajućim postotkom odgovora).

1. Ažuran i kvalitetan rad vijeća učenika (26,9 %):

- potrebno je aktivnije uključivanje razrednika u motiviranje predstavnika razreda za rad u vijeću učenika
- članovi vijeća učenika trebaju osigurati da se informacije sa sastanaka vijeća učenika prenose ostalim učenicima na satovima razredne zajednice
- koordinatori i članovi vijeća trebali bi redovito objavljivati rezultate rada vijeća učenika na oglasnim pločama, na web stranici škole i na društvenim mrežama
- vijeće učenika treba raditi na većoj medijskoj prisutnosti u lokalnoj zajednici.

Koraci u ovoj kategoriji temelje se na uspostavljanju kontinuiranog informiranja, suradnje i vidljivosti rada vijeća učenika. Učinkovito vijeće učenika funkcionira kada su svi ključni akteri povezani, od članova vijeća, preko razrednika do škola, te kada informacije redovito cirkuliraju između njih. Naglasak je na pravovremenom dijeljenju informacija, uz istovremeno jačanje vidljivosti rada vijeća unutar škole i u lokalnoj zajednici.

2. Aktivniji angažman oko uključivanja i motivacije vijeća učenika i drugih učenika (22,2 %):

- potaknuti veći broj učenika na sudjelovanje u organizaciji i provedbi aktivnosti
- motivirati članove vijeća učenika da preuzimaju inicijativu i odgovornost
- uvažavati prijedloge učenika i omogućiti im realizaciju njihovih ideja
- razvijati socijalne i komunikacijske vještine učenika.

Koraci su usmjereni na jačanje aktivne uloge učenika i na njihovo uključivanje u rad vijeća učenika i školsku zajednicu. Učinkovito vijeće počiva na motiviranim članovima koji preuzimaju inicijativu, ali i na širem uključivanju drugih učenika u aktivnosti. Naglasak je na stvaranju okruženja u kojem se uvažavaju ideje učenika, potiče njihova odgovornost te razvijaju vještine suradnje, komunikacije i timskog rada.

3. Rano i strukturirano planiranje aktivnosti vijeća učenika (19,1 %):

- izraditi godišnji plan aktivnosti na početku školske godine
- jasno podijeliti uloge i definirati odgovornosti unutar vijeća učenika
- osigurati pravovremene pripreme i podjelu zadataka
- redovito održavati sjednice i evaluacije nakon aktivnosti.

Koraci se temelje na jasnom i pravovremenom planiranju rada vijeća učenika.

Učinkovito djelovanje vijeća zahtijeva unaprijed definirane ciljeve, aktivnosti i odgovornosti, kao i kontinuirano praćenje i evaluaciju rada. Naglasak je na izradi godišnjeg plana, raspodjeli zadataka među članovima te redovitim vrednovanju provedenih aktivnosti kako bi se osigurala njihova kvaliteta i održivost.

4. Uspostavljanje i jačanje suradnje s lokalnom zajednicom i drugim školama (12,7 %):

- uključivanje lokalnih partnera iz javnog, privatnog i civilnog sektora
- razvijanje mreže vijeća učenika među školama
- organiziranje zajedničkih aktivnosti s drugim školama.

Navedeni koraci usmjereni su na širenje djelovanja vijeća učenika izvan okvira same škole. Učinkovito vijeće učenika razvija partnerstva s lokalnim dionicima i drugim školama, čime jača svoje kapacitete i utjecaj. Naglasak je na umrežavanju, razmjeni iskustava i zajedničkim aktivnostima koje doprinose vidljivosti i kvaliteti rada vijeća učenika.

5. Osiguravanje financijskih sredstava za rad vijeća učenika (11,1 %):

- ozbiljniji pristup učenika radu vijeća kroz osiguravanje financijskih sredstava
- povećanje financijskih sredstava za rad vijeća učenika iz školskog, gradskog ili županijskog proračuna
- traženje sponzora, donatora, vanjskih izvora financiranja.

Kategorija predlaže korake za jačanje financijske održivosti rada vijeća učenika. Kvalitetno planiranje i provedba aktivnosti zahtijevaju osigurane resurse, kao i odgovoran pristup upravljanju sredstvima. Naglasak je na korištenju dostupnih izvora financiranja, ali i na razvijanju inicijative za pronalaženje dodatne podrške kroz suradnju s lokalnom zajednicom i partnerima.

6. Sustavna podrška škole i koordinatora vijeća učenika (8 %):

- aktivna podrška rukovodstva škole (logistička, organizacijska, financijska)
- snažnija podrška koordinatorima vijeća učenika i bolje vrednovanje njihova truda, uključujući i mogućnost financijske naknade za dodatni rad.

Posljednja kategorija koraka temelji se na osiguravanju stabilne i kontinuirane podrške radu vijeća učenika. Učinkovito vijeće učenika ne može funkcionirati bez aktivne uloge škole i koordinatora, koji stvaraju uvjete za njegov rad i razvoj. Naglasak je na partnerskom odnosu, prepoznavanju uloge koordinatora te osiguravanju organizacijske, logističke i institucionalne podrške u svim fazama djelovanja.

Vijeća učenika predstavljaju ključan potencijal za razvoj školskih zajednica i učeničkih domova diljem Hrvatske nudeći mladima dragocjenu priliku da svojim djelovanjem i idejama postanu istinski sukreatori boljeg obrazovnog okruženja. Kako je prikazano u ovoj publikaciji, njihova zakonska pozicija jasno definira svrhu i ulogu: predstavljati interese učenika, sudjelovati u životu školske zajednice i biti komunikacijski kanal između učenika, nastavnika i odgojitelja te rukovodstva škole. Dok u mnogim školama vijeća učenika već djeluju kao snažan i prepoznatljiv glas mladih, još uvijek postoji dosta prostora da takvu razinu uključenosti postignemo u svim odgojno-obrazovnim ustanovama. Cilj je da svako vijeće preraste formalne okvire i postane aktivan pokretač pozitivnih promjena u svojoj sredini.

U javnom prostoru tema vijeća učenika rijetko dobiva vidljivost koju zaslužuje. Mediji i šira zajednica tek povremeno prepoznaju njegov potencijal kao mehanizma kroz koji mladi mogu učiti o demokraciji, razvijati svoje vještine i aktivno oblikovati školsku sredinu. To je prilika koju treba iskoristiti povećanjem vidljivosti i jačanjem percepcije vijeća učenika kao relevantnog dionika.

Rezultati istraživanja provedenog među učenicima i koordinatorima pokazuju da učenici žele biti aktivni i uključeni, ali im je potrebna jasna struktura, podrška i prilike. Ključni su preduvjeti za participativnost učenika kroz vijeće: transparentni i demokratski izbori, kontinuirana edukacija članova, otvoren i partnerski odnos s rukovodstvom odgojno-obrazovne ustanove te stvaranje prostora za samostalne inicijative i projekte. Kada se učenicima pruži prava mogućnost da iznose mišljenja, predlažu rješenja i sudjeluju u donošenju odluka, tada oni postaju motivirani, odgovorni i spremni na suradnju.

Istraživanje također pokazuje da najveći izazovi u radu vijeća učenika proizlaze iz nedostatka formalne podrške, neujednačene prakse među školama i nedovoljne komunikacije s ostatkom školske zajednice. S druge strane, tamo gdje su uvedene redovite edukacije, jasni planovi rada, digitalni kanali komunikacije i otvoren dijalog s nastavnicima i ravnateljem, vijeće učenika ima vidljiv i pozitivan utjecaj na školski život.

Smjernice iz ove publikacije nude konkretne prijedloge za unaprjeđenje rada vijeća, od početnog planiranja i izbora članova, preko organizacije sastanaka i jačanja suradnje s vodstvom škole, do povećanja vidljivosti i utjecaja u školskoj zajednici. Njihova primjena ne zahtijeva velika financijska sredstva, ali traži predanost, suradnju i spremnost na promjene.

Navedeni primjeri dobre prakse srednjih škola iz ove publikacije pokazuju da su promjene moguće i da daju rezultate. Inicijative poput zajedničkih projekata učenika i nastavnika, sustavnog informiranja o radu vijeća te aktivnog sudjelovanja učenika u donošenju važnih odluka postaju model i trajna inspiracija za druge škole. One potvrđuju da učenici, kada im se vjeruje, daje prostor i osigurava podrška, znaju i mogu oblikovati školsku zajednicu nabolje.

Vijeće učenika može biti mnogo više od formalnog tijela, ono može postati motor promjena, glas učenika i pokretač aktivnosti jedne škole ili učeničkog doma. Ova je publikacija ujedno i poziv svim učenicima da budu aktivni; svim koordinatorima i nastavnicima da budu podrška; i svim ravnateljima i donositeljima odluka da osiguraju uvjete u kojima će vijeće učenika biti snažno, vidljivo i relevantno. Na publikaciju treba gledati i kao na alat koji može pomoći vijeću učenika da postane aktivan partner u oblikovanju boljeg obrazovanja i društvenog okruženja za sve.

Ako želimo škole i učeničke domove u kojima se mlade čuje, poštuje i uključuje, vijeća učenika moraju biti osnažena, aktivirana i prepoznata kao ključni partneri u izgradnji demokratske, inkluzivne i poticajne obrazovne zajednice.

9.1. Kontrolna lista (engl. *check list*) za učenike koji su članovi vijeća učenika — PROVJERITE KAKO FUNKCIONIRA VAŠE VIJEĆE!

*Kraj svake tvrdnje stavite kvačicu, i na kraju zbrojite svoje odgovore!
Provjerite rezultate i savjet za dalje!*

OPĆENITO

- ☐ Znam što je vijeće učenika i koja je njegova uloga.
- ☐ Svi učenici škole informirani su o vijeću učenika (kroz izlaganje u razredu, u školi, putem plakata i sl.).
- ☐ Članovi vijeća izabrani su pravedno i kroz transparentne izbore.
- ☐ Naše vijeće učenika ima plan rada za ovu školsku godinu.

TKO JE U VIJEĆU

- ☐ Članovi vijeća imaju želju i motivaciju za sudjelovanje (nisu izabrani automatizmom).
- ☐ U radu vijeća sudjeluju aktivni i motivirani učenici.
- ☐ Svaki član ima priliku predlagati ideje i pokretati inicijative.
- ☐ Osjećam da se moje mišljenje uvažava.

NAČIN RADA

- ☐ Sastanci vijeća učenika održavaju se redovito (više od dva puta godišnje).
- ☐ Za svaki sastanak postoji točan termin i unaprijed pripremljen dnevni red.
- ☐ Učenici sudjeluju u vođenju sastanaka.
- ☐ Slobodno izražavamo svoja mišljenja.
- ☐ Koristimo digitalne alate (grupe, internetske razgovore (engl. *chatove*)...) za komunikaciju.

SURADNJA SA ŠKOLOM

- ☐ Vodstvo škole uvažava prijedloge vijeća učenika.
- ☐ Imamo kvalitetnu suradnju s ravnateljem i nastavnicima.
- ☐ Imamo dobru suradnju s koordinatorom vijeća učenika i njegovu podršku.
- ☐ Ostali razrednici, nastavnici i stručna služba u školi shvaćaju nas ozbiljno.
- ☐ Sudjelujemo i dajemo mišljenje na sastancima drugih tijela škole (nastavničko vijeće, vijeće roditelja i sl.).

VIDLJIVOST VIJEĆA UČENIKA

- ☐ Redovito izvještavamo učenike o svojim aktivnostima (preko društvenih mreža ili oglasne ploče).
- ☐ Organiziramo konkretne akcije ili događanja za sve učenike škole.

NAŠE AKTIVNOSTI

- ☐ Predlažemo konkretne promjene bitne za školsku zajednicu.
- ☐ Organiziramo projekte i događanja uz pomoć koordinatora.
- ☐ Aktivno prikupljamo mišljenja, prijedloge i probleme učenika.
- ☐ Pokušavamo riješiti probleme i izazove drugih učenika.

BODOVANJE:Svaka ☒ = 1 bod

Zbroj svih bodova: _____ / 24

REZULTATI: _____**20 – 24 boda → IZVRSNO FUNKCIONIRANJE**

Vaše je vijeće učenika aktivno, prepoznatljivo i ima stvarni utjecaj. Postoji izvrsna komunikacija, a vijeće je ključan partner u donošenju školskih odluka.

Savjet: Nastavite širiti svoj utjecaj, uvodite inovativne projekte i mentorirajte mlađe članove kako bi se osigurao kontinuitet kvalitete.

14 – 19 bodova → DOBRI TEMELJI → POTREBAN NAPREDAK

Vijeće funkcionira, ali još ne koristi svoj puni potencijal. Postoje dobre osnove, no nedostaje više uključenosti, kontinuiteta ili podrške.

Savjet: Fokusirajte se na redovitost sastanaka i bolju komunikaciju s ostalim učenicima. Jačanje odnosa s koordinатором i ravnateljem pomoći će vam da vaši prijedlozi češće postanu stvarnost.

0 – 13 bodova → POTREBNO JAČANJE I REORGANIZACIJA

Vijeće učenika trenutačno je nedovoljno aktivno ili nije prepoznato. Možda učenici nisu dovoljno motivirani i uključeni ili nedostaje jasna struktura rada i podrške.

Savjet: Krenite od osnova. Informirajte učenike o njihovim pravima, organizirajte redovite sastanke i ojačajte suradnju s koordinатором i školom kako biste pokrenuli promjene.

9.2. Akcijski plan za koordinateure vijeća učenika

Ovaj plan služi kao praktičan vodič za pokretanje, vođenje i osnaživanje vijeća učenika tijekom školske godine, kao akcijski plan i pomoć u koordiniranju:

1. Pokretanje i organizacija rada vijeća učenika (rujan – listopad)

- Predstavite vijeće svim učenicima putem plakata ili prezentacija u razredima. Uključite prošlogodišnje članove kao ambasadore.
- Potaknite razrednike da provedu transparentan izbor članova isključivo za vijeće učenika.
- S učenicima izradite jednostavan godišnji plan (2 – 3 aktivnosti s okvirnim terminima).
- Unaprijed dogovorite termine sastanaka (npr. jednom mjesečno).
- Definirajte uloge u vijeću i provedite izbor (predsjednik, zamjenik, zapisničar).

2. Organizacija i vođenje sastanaka

- Pripremite dnevni red i uključite učenike u predlaganje tema.
- Uključite učenike u vođenje sastanaka i raspravu.
- Osigurajte da svi imaju priliku sudjelovati.
- Osigurajte da zapisničar nakon svakog susreta podijeli sažetak svim članovima.

3. Komunikacija i vidljivost rada

- Dogovorite da članovi vijeća redovito prenose informacija u razredima.
- Zajedno objavljujte aktivnosti i rezultate (oglasna ploča, web stranice škole, društvene mreže).
- Koristite digitalne alate za komunikaciju (*online* grupe, e-pošta).
- Zajedno osmislite digitalne ankete ili fizičke kutije za prijedloge kako bi svi učenici mogli sudjelovati u kreiranju ideja.
- Zajedno radite na predstavljanju vijeća – tko su članovi i kako ih učenici mogu kontaktirati.

4. Aktivno uključivanje i motivacija učenika

- Uključite što veći broj učenika u aktivnosti (ne samo članove vijeća).
- Potaknite članove da preuzimaju konkretne zadatke.
- Zajedno organizirajte aktivnosti koje razvijaju timski rad i komunikaciju.
- Zajedno i redovito prikupljajte mišljenja i potrebe svih učenika.

5. Suradnja sa školom i utjecaj vijeća učenika

- Dogovorite barem jedan sastanak po polugodištu s ravnateljem.
- Potaknite rukovodstvo škole na uključivanje vijeća u donošenje školskih pravila i odluka.
- Inicirajte suradnju s razrednicima i stručnom službom.
- Uspostavite jasan sustav i rokove za davanje povratnih informacija učenicima o njihovim prijedlozima.
- Uključite predstavnike vijeća u rad školskih tijela kada je to moguće.

6. Provedba aktivnosti i projekata

- Zajedno planirajte aktivnosti prema stvarnim potrebama svih učenika.
- Delegirajte konkretne zadatke članovima kako bi osjetili doprinos.
- Zajedno istražite i uključite partnere iz zajednice (udruge, druge škole, institucije).
- Zajedno istražite mogućnosti financiranja aktivnosti (škola, lokalna zajednica, donatori).

7. Praćenje rezultata i razvoj

- Nakon svake aktivnosti analizirajte što je postignuto i što se može poboljšati.
- Informirajte učenike o rezultatima i (ne)prihvaćenim prijedlozima.
- Potičite članove na edukacije i razmjenu iskustava s bivšim predstavnicima vijeća.

Ako vam se navedeni plan čini preopsežnim zbog ograničenih resursa ili vremena, predložimo da započnete s ova **tri ključna koraka**:

- **Organizirajte redovite i strukturirane sastanke.**
- **Osigurajte protok informacija do svih učenika.**
- **Aktivno uključite učenike u donošenje odluka i provedbu aktivnosti.**

Brza samoprocjena: osvrt na rad vijeća

Na kraju polugodišta ili školske godine korisno je provesti kratku evaluaciju kroz odgovore na sljedeća pitanja:

- **REDOVITOST:** Održavamo li redovite i kvalitetno pripremljene sastanke?
- **AKTIVNOST:** Jesu li učenici istinski uključeni u rad ili su samo pasivno prisutni?
- **UTJECAJ:** Ima li vijeće stvarni utjecaj na donošenje odluka unutar škole?
- **INFORMIRANOST:** Jesu li svi učenici u školi pravovremeno obaviješteni o radu vijeća?

ZAKLJUČAK: Ako odgovori na većinu pitanja nisu potvrdni, u narednom razdoblju stavite fokus na jačanje komunikacije, na veću uključenost učenika u procese i na snažniju suradnju s upravom škole.

Vaša uloga kao koordinatora nije da vodite vijeće umjesto učenika, već da stvorite sigurno okruženje u kojem će učenici preuzeti inicijativu, razvijati svoje ideje i aktivno oblikovati školsku zajednicu.

9.3. Polaznici edukacije „Vijeće učenika i građanska participacija mladih”

TABLICA 2.

Popis srednjih škola, učeničkih domova i centara za odgoj i obrazovanje, polaznika trodnevnih edukacija od 2022. do 2025. godine

1. Gimnazija Bjelovar	2. Srednja škola Biograd na Moru
3. Strukovna škola Đurđevac	4. Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka
5. Obrtnička škola za osobne usluge, Zagreb	6. Učenički dom Lovran
7. Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin	8. Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir, Krk
9. Srednja škola Dragutina Stražimira, Sv. Ivan Zelina	10. Centar za odgoj i obrazovanje, Rijeka
11. Srednja škola „Ivan Seljanec” Križevci	12. Srednja škola Metković
13. Srednja škola Dalj	14. Elektrostrojarska škola Varaždin
15. Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok	16. Šumarska i drvodjeljska škola Karlovac
17. Obrtničko-tehnička škola Slavonski Brod	18. Privatna sportska i jezična gimnazija „Franjo Bučar”, Zagreb
19. Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrije Štampara, Vinkovci	20. Srednja škola Zabok
21. Učenički dom Ogulin	22. Srednja škola Bedekovčina
23. X. gimnazija „Ivan Supek”, Zagreb	24. Hotelijersko-turistička škola u Zagrebu
25. Srednja škola „Brač”, Supetar	26. Srednja strukovna škola Varaždin
27. Turističko-ugostiteljska škola Split	28. Srednja škola Konjščina
29. Srednja škola Tina Ujevića, Vrgorac	30. Srednja škola Zlatar
31. Srednja škola Ivana Meštrovića, Drniš	32. Škola za medicinske sestre Vrapče, Zagreb
33. Gimnazija Metković	34. Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Samobor
35. Talijanska srednja škola „Dante Alighieri”, Pula – Scuola media superiore italiana Dante Alighieri, Pola	36. Tehnička škola Virovitica

37.	Učenički dom Dubrovnik	38.	Srednja škola Pakrac
39.	Komercijalno-trgovačka škola Split	40.	Ekonomska škola „Braća Radić“, Đakovo
41.	Srednja škola Novska	42.	Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića, Osijek
43.	Industrijsko-obrtnička škola Slavonski Brod	44.	Glazbena škola Slavonski Brod
45.	Gimnazija Vukovar	46.	Glazbena škola Požega
47.	Katolička gimnazija s pravom javnosti u Požegi	48.	Klasična gimnazija fra M. Lanosovića s PJ, Slavonski Brod
49.	Ugostiteljsko -turistička škola Osijek	50.	Industrijsko-obrtnička škola Sisak
51.	Srednja strukovna škola Antuna Horvata, Đakovo	52.	Obrtnička škola Požega
53.	Učenički dom Virovitica	54.	Prirodoslovna i grafička škola Rijeka
55.	Srednja škola Topusko	56.	Srednja škola „Antun Matijašević Karamaneo“, Vis
57.	Gimnazija „Matija Mesić“, Slavonski Brod	58.	Željeznička tehnička škola Moravice
59.	Učenički dom Ivanić-Grad	60.	Srednja škola Plitvička jezera
61.	Humanistička gimnazija, Zagreb	62.	Srednja škola Buzet
63.	Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar	64.	Gimnazijski kolegij „Kraljica Jelena“ s pravom javnosti, Split
65.	Srednja škola Bartola Kašića, Grubišno Polje	66.	Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola Zadar
67.	III. gimnazija, Zagreb	68.	Srednja škola Markantuna de Dominisa, Rab
69.	Graditeljska škola Čakovec	70.	Srednja škola Ivana Lucića – Trogir
71.	Srednja škola Jastrebarsko	72.	Srednja poljoprivredna i tehnička škola, Opuzen
73.	Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica	74.	Gimnazija Dubrovnik
75.	Tehnička škola Pula	76.	Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik
77.	Prirodoslovna škola Split	78.	Glazbena škola Josipa Hatzea, Split
79.	Gimnazija Franje Petrića, Zadar		

9.4 Djelovanje i rad vijeća učenika — upitnik za koordinatore

PODACI O KOORDINATORU VIJEĆA UČENIKA:	
P1: SPOL: • muško • žensko	P2: KOLIKO IMATE GODINA? • 18 – 25 • 26 – 33 • 34 – 41 • 42 – 49 • 50 – 57 • 58 – 65 • Više od 65
P3: KOJI JE VAŠ NAJVIŠI STUPANJ ZAVRŠENOG OBRAZOVANJA? • srednje obrazovanje / srednja škola (ISCED 2/3) • prvostupnik ili ekvivalentna razina (ISCED 6) • magisterij ili ekvivalentna razina (ISCED 7) • doktorska ili ekvivalentna razina (ISCED 8)	P4: KOLIKO STE GODINA STAŽA OSTVARILI U RADU UNUTAR ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA? • manje od godinu dana • između 1 godine i 5 godina • između 6 i 10 godina • između 11 i 15 godina • između 16 i 20 godina • između 20 i 25 godina • više od 25 godina
P5: KOJE JE VAŠE RADNO MJESTO? • ravnatelj • stručni suradnik • nastavnik • nešto drugo:	P6: ODABERITE U KOJOJ ODGOJNO-OBRAZOVNOJ USTANOVI RADITE: • opća gimnazija • jezična gimnazija • klasična gimnazija • prirodoslovno-matematička gimnazija • prirodoslovna gimnazija • strukovna gimnazija – eksperimentalni program • plesna umjetnička škola • likovna umjetnička škola • strukovni kurikuli / programi obrazovanja četverogodišnjeg i petogodišnjeg trajanja obrazovanja • strukovni kurikuli / programi obrazovanja trogodišnjeg trajanja obrazovanja • strukovni kurikuli / programi obrazovanja do dvogodišnjeg trajanja obrazovanja za stjecanje niže razine srednjeg obrazovanja • centar za odgoj i obrazovanje • učenički dom • nešto drugo:

P7: KOLIKO STE GODINA ZADUŽENI ZA VOĐENJE VIJEĆA UČENIKA? • manje od godine dana • između 1 i 3 godine • između 4 i 6 godina • između 7 i 9 godina • više od 10 godina • više od 15 godina	P8: U KOJOJ REGIJI HRVATSKE ŽIVITE? • Središnja Hrvatska • Istočna Hrvatska • Gorska Hrvatska • Istra i Primorje • Dalmacija
P9: KOLIKO STANOVNIKA IMA MJESTO U KOJEM ŽIVITE? • manje od 1000 • od 1001 do 10 000 • od 10 001 do 70 000 • od 70 001 do 150 000 • od 150 001 do 500 000 • više od 500 000	

PODACI O VIJEĆU UČENIKA:

P10: KOLIKO JE RAZREDNIH ODJELA U ŠKOLI? Upišite broj. <i>(Preskočite pitanje ako radite u učeničkom domu.)</i>	P11: KOLIKO JE ODGOJNIH GRUPA U UČENIČKOM DOMU? Upišite broj. <i>(Preskočite pitanje ako radite u školi.)</i>
P12: KOLIKO ČLANOVA IMA SVAKA OD NAVEDENIH SKUPINA VIJEĆA UČENIKA KOJE KOORDINIRATE: <i>(Upišite brojeve kao odgovor na obje kategorije.)</i> a) dječaci dobi od 10 do 14 godina b) dječaci dobi od 15 do 19 godina	P13: KOLIKO ČLANICA IMA SVAKA OD NAVEDENIH SKUPINA VIJEĆA UČENIKA KOJE KOORDINIRATE: <i>(Upišite brojeve kao odgovor na obje kategorije.)</i> a) djevojke dobi od 10 do 14 godina b) djevojke dobi od 15 do 19 godina?
P14: JESU LI U VIJEĆE UČENIKA VAŠE ŠKOLE / UČENIČKOG DOMA UKLJUČENI UČENICI IZ RANJIVIH SKUPINA, POPUT DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU, DJECE ROMSKE NACIONALNE MANJINE? • da • ne • ne znam	P15: TKO SU ČLANOVI VIJEĆA UČENIKA? <i>(Ako je drugačije od ponuđenog, navedite u posljednjem odgovoru.)</i> • isključivo predsjednici razrednih odjela • isključivo predsjednici, potpredsjednici ili tajnici razrednih odjela • oko 50 % predsjednici razreda, 50 % drugi izabrani učenici • isključivo izabrani, zainteresirani učenici, koji NISU predsjednici razreda • netko drugi:

P16: NA KOJI SE NAČIN BIRAJU PREDSEDNIK I POTPREDSJEDNIK VIJEĆA UČENIKA? <i>(Ako je drugačije od ponuđenog, navedite u posljednjem odgovoru.)</i> • javnim glasanjem članova vijeća učenika • tajnim glasanjem članova vijeća učenika • bira ih koordinator vijeća učenika • bira ih ravnatelj • na drugi način:	P17: KOLIKO JE SASTANAKA ODRŽALO VIJEĆE UČENIKA U OVOJ ŠKOLSKOJ GODINI (od rujna 2024. do danas)? <i>(Upišite broj.)</i>
P18: KOLIKO JE SASTANAKA ODRŽANO NA VAŠU INICIJATIVU KAO KOORDINATORA VIJEĆA UČENIKA? • svi sastanci • oko 50 % sastanaka održano je na moju inicijativu, a 50 % na inicijativu članova vijeća učenika. • nijedan sastanak nije održan na moju inicijativu, svi su održani na inicijativu članova vijeća učenika. • do sada nismo održavali sastanke. • nešto drugo:	P19: KOJI DOKUMENTI REGULIRAJU RAD VIJEĆA UČENIKA U VAŠOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU? <i>(Moguće je odabrati više odgovora.)</i> • statut škole / učeničkog doma DA / NE / NE ZNAM • kućni red škole / učeničkog doma DA / NE / NE ZNAM • pravilnik o radu vijeća učenika DA / NE / NE ZNAM • isključivo Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi DA / NE / NE ZNAM
P20: POSTOJI LI NEKI DRUGI DOKUMENT ZA KOJI ZNATE DA REGULIRA RAD VIJEĆA UČENIKA U VAŠOJ ŠKOLI, TJ. U VAŠEM UČENIČKOM DOMU? NAVEDITE NJEGOV NAZIV:	P21: KOJI SU NAJVEĆI PROBLEMI S KOJIMA SE SUOČAVATE PRILIKOM SAZIVANJA SASTANAKA VAŠEG VIJEĆA UČENIKA? MOLIMO RANGIRAJTE OD NAJPROBLEMATIČNIJEG DO NAJMANJE PROBLEMATIČNOG: • nezainteresiranost učenika (ne dolaze na sastanke) • premali odaziv učenika na sastanke • teško je pronaći zajednički termin za sve članove (npr. zbog dvosmjenskog rada) • učenici ne mogu izostati s nastave radi sastanka • nemogućnost stupanja u kontakt s učenicima • ne znam

P22: POSTOJE LI NEKI DRUGI PROBLEMI KOJE ŽELITE NAVESTI, A NISU U PRETHODNOM PITANJU NAVEDENI?	P23: U RAD KOJIH SE ŠKOLSKIH TIJELA UKLJUČUJE VIJEĆE UČENIKA VAŠE ŠKOLE, TJ. VAŠEG UČENIČKOG DOMA, I/ILI NJEGOV PREDSEDNIK (NPR. SUDJELOVANJE NA SASTANCIMA)? - školski odbor <i>DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM</i> - nastavničko vijeće <i>DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM</i> - vijeće roditelja <i>DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM</i> - razredno vijeće <i>DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM</i> - Ne uključuje se u rad drugih tijela. <i>DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM</i>
P24: OBVEZUJE LI ŠKOLA / UČENIČKI DOM ODREĐENA ŠKOLSKA TIJELA DA POZOVU PREDSTAVNIKA VIJEĆA UČENIKA NA SJEDNICE NA KOJIMA SE RASPRAVLJA O PRAVIMA I OBVEZAMA UČENIKA? - Da, obveza je propisana službenim aktom, propisom ili statutom. - Da, ali neformalno, bez službene regulative ili propisa. - Ne, ne postoji takva obveza ni formalno ni neformalno. - Ne znam.	P25: KOJI DOKUMENTI REGULIRAJU RAD VIJEĆA UČENIKA U VAŠOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU? <i>(Možete odabrati više odgovora.)</i> - priprema i daje prijedloge školskim tijelima o pitanjima važnima za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju <i>DA / NE</i> - daje sugestije za provedbu izleta i ekskurzija rukovodstvu škole ili drugim školskim tijelima <i>DA / NE</i> - podnosi pritužbe ravnatelju ili drugim školskim tijelima u vezi s kršenjem prava učenika <i>DA / NE</i> - izvješćuje pravobraniteljicu za djecu o problemima učenika <i>DA / NE</i> - predlaže osnivanje učeničkih klubova i udruga <i>DA / NE</i> - predlaže mjere poboljšanja uvjeta rada u školi / učeničkom domu <i>DA / NE</i> - predlaže kandidate za općinski/ gradski/županijski savjet mladih <i>DA / NE</i> - sudjeluje u donošenju kućnog reda škole / učeničkog doma <i>DA / NE</i>

	• sudjeluje u donošenju etičkog kodeksa škole / učeničkog doma DA / NE • pomaže drugim učenicima u izvršavanju školskih i izvanškolskih obveza DA / NE • predlaže aktivnosti koje uključuju druge učenike i školsku zajednicu (razni projekti, humanitarne akcije, obilježavanje važnih datuma i sl.) DA / NE • provodi aktivnosti koje uključuju druge učenike i školsku zajednicu (ekološki projekti, humanitarne akcije, obilježavanje važnih datuma i sl.) DA / NE • ništa od navedenog DA / NE
P26: MOLIMO VAS DA OCIJENITE KOLIKO SE SVAKI OPIS ODNOSI NA VIJEĆE UČENIKA (VU) U ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU. Koristite skalu od 1 do 5, pri čemu 1 označava „ne odnosi se“, a 4 označava „u potpunosti se odnosi“. Broj 5 označava „ne znam, ne mogu procijeniti“. <i>(1 — NE ODNOSI SE / 2 — PONEKAD SE ODNOSI / 3 — ODNOSI SE / 4 — U POTPUNOSTI SE ODNOSI / 5 — NE ZNAM)</i> • VU ima dobru i kvalitetnu komunikaciju s ravnateljem škole / učeničkog doma. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU redovito sudjeluje na sastancima školskih tijela. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • Mišljenje VU-a uvažava se prilikom odlučivanja o pravima i obvezama učenika. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • Savjetodavna uloga VU-a ne uvažava se na razini rukovodstva škola ni u radu školskih tijela. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU prikuplja mišljenja drugih učenika o problemima, potrebama i izazovima koji ih brinu ili zanimaju. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU informira ravnatelja i školska tijela o problemima, potrebama i izazovima koje imaju drugi učenici. 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU redovito, nekoliko puta godišnje, organizira aktivnosti u školi / učeničkom domu (obilježavanje važnih datuma, humanitarne akcije, itd.). 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU vrlo rijetko organizira aktivnosti u školi / učeničkom domu (obilježavanje važnih datuma, humanitarne akcije, itd.). 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU predlaže inicijative za poboljšanje lokalne zajednice (npr. izgradnja parkirališta za bicikle, postavljanje spremnika za recikliranje itd.). 1 / 2 / 3 / 4 / 5 • VU provodi različite aktivnosti koje potiču razvoj pozitivnih stavova i mišljenja u školi (npr. s ciljem prevencije nasilja i diskriminacije itd.). 1 / 2 / 3 / 4 / 5	

P27: U PROVEDBI KOJIH AKTIVNOSTI VIJEĆE UČENIKA NAJVIŠE SUDJELUJE? ODABERITE PET NAJČEŠĆIH, RANGIRAJUĆI IH PRITOM OD NAJVAŽNIJIH DO MANJE VAŽNIH.

(Molimo vas da povlačenjem i premještanjem ponuđenih odgovora poredate svoje odgovore od najvažnijih (gore) do manje važnih (dolje)).

- ekološke aktivnosti i uređenje prostora (npr. sadnja drveća, reciklaža, oslikavanje zidova, uređenje školskog dvorišta)
- humanitarne i volonterske aktivnosti (npr. prikupljanje pomoći, volontiranje u školi i zajednici)
- sportske aktivnosti (npr. školski turniri, sportski dani)
- kulturno-zabavni događaji (npr. koncerti, zabave, kulturne večeri)
- izvanškolske aktivnosti i izleti (npr. planinarenje, radionice, izleti)
- edukacije i vršnjačka podrška (npr. mentalno zdravlje, prevencija ovisnosti, sigurnost na internetu)
- obilježavanje važnih datuma i događaja (npr. dan škole, Dan planeta Zemlje)
- pokretanje i vođenje školskih klubova (npr. debatni, književni, ekološki klubovi)
- društveni angažman i kampanje (npr. javne kampanje, borba protiv diskriminacije, siromaštva)
- ništa od navedenog

P28: KOJE MEKE VJEŠTINE (ENGL. *SOFT SKILLS*) SMATRATE NAJVAŽNIJIMA ZA KVALITETNO KOORDINIRANJE VIJEĆA UČENIKA?

(Molimo vas da povlačenjem i premještanjem ponuđenih odgovora poredate svoje odgovore od najvažnijih (gore) do manje važnih (dolje)).

- komunikacijske vještine (jasno i učinkovito prenošenje informacija)
- suradničke vještine (rad u timu, uključivanje svih članova)
- organizacijske vještine (planiranje i vođenje aktivnosti)
- kritičko razmišljanje i rješavanje problema
- empatija i emocionalna inteligencija (razumijevanje potreba drugih)
- vođenje tima i motivacija članova vijeća učenika
- digitalne vještine za korištenje virtualnih alata i platformi

P29: KOJE BISTE MEKE VJEŠTINE (ENGL. *SOFT SKILLS*) ŽELJELI DODATNO RAZVIJATI KAKO BISTE ŠTO USPJEŠNIJE KOORDINIRALI VIJEĆE UČENIKA?

(Molimo vas da povlačenjem i premještanjem ponuđenih odgovora poredate svoje odgovore od najvažnijih (gore) do manje važnih (dolje)).

- komunikacijske vještine
- suradničke vještine
- organizacijske vještine
- kritičko razmišljanje i rješavanje problema
- empatija i emocionalna inteligencija
- vođenje tima i motivacija članova vijeća učenika
- digitalne vještine za korištenje virtualnih alata i platformi

PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE RADA VIJEĆA UČENIKA

Sljedeća pitanja odnose se na prikupljanje vaših mišljenja, savjeta, smjernica i preporuka vezanih uz rad vijeća učenika u srednjim školama. Ljubazno vas molimo da na svako pitanje date svoje prijedloge za unaprjeđenje djelovanja i rada vijeća učenika, te da upišete sve što smatrate korisnim za njihovo unaprjeđenje.

P30: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA USPJEŠNIJE **OSNIVANJE** I RAD VIJEĆA UČENIKA NA POČETKU ŠKOLSKE GODINE?

P31: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA **KVALITETAN IZBOR NOVIH ČLANOVA** VIJEĆA UČENIKA? NA ŠTO BI TREBALO POSEBNO OBRATITI POZORNOST PRILIKOM NJIHOVA ODABIRA?

P32: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA **BOLJU ORGANIZACIJU SASTANAKA** VIJEĆA UČENIKA?

P33: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA **UNAPRJEĐENJE SURADNJE** IZMEĐU RUKOVODSTVA ŠKOLE / UČENIČKOG DOMA I VIJEĆA UČENIKA?

P34: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA **POVEĆANJE VIDLJIVOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI** VIJEĆA UČENIKA MEĐU OSTALIM UČENICIMA U VAŠOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU?

P35: KOJI SU VAŠI PRIJEDLOZI ZA **POVEĆANJE UTJECAJA** VIJEĆA UČENIKA U ŠKOLSKOJ ZAJEDNICI?

9.5 Djelovanje i rad vijeća učenika — upitnik za učenike

PODACI O ISPITANIKU:	
P1: SPOL: • muško • žensko • nešto drugo	P2: KOLIKO IMAŠ GODINA? • manje od 14 • 14 • 15 • 16 • 17 • 18 • 19 • više od 19
P3: KOJU ŠKOLU POHAĐAŠ? • gimnaziju • strukovnu školu • umjetničku školu • centar za odgoj i obrazovanje • neku drugu:	P4: ŽIVIŠ LI U UČENIČKOM DOMU? • DA • NE
P5: U KOJOJ REGIJI HRVATSKE ŽIVIŠ? • Središnja Hrvatska • Istočna Hrvatska • Gorska Hrvatska • Istra i Primorje • Dalmacija • drugo:	P6: KOLIKO STANOVNIKA IMA MJESTO U KOJEM ŽIVIŠ? • manje od 1000 stanovnika • od 1001 do 10 000 • od 10 001 do 70 000 • od 70 001 do 150 000 • od 150 001 do 500 000 • više od 500 000 • ne znam, ne mogu procijeniti
P7: JESI LI ČLAN VIJEĆA UČENIKA U ŠKOLI / UČENIČKOM DOMU? • da, član sam vijeća učenika. • ne, ali sam bio član vijeća učenika. • ne, nikada nisam bio član vijeća učenika. <i>(U tom slučaju upitnik završava za ispitanika.)</i>	P8: ZA AKTIVNE ČLANOVE VIJEĆA UČENIKA – KOLIKO SI DUGO ČLAN VIJEĆA UČENIKA? • od ove školske godine • dvije školske godine • tri školske godine • četiri školske godine • pet školskih godina • trenutačno nisam član vijeća učenika
P9: ZA BIVŠE ČLANOVE VIJEĆA UČENIKA – KOLIKO SI DUGO BIO ČLAN VIJEĆA UČENIKA? • jednu školsku godinu • dvije školske godine • tri školske godine • četiri školske godine • pet školskih godina • Još sam uvijek član vijeća učenika.	

PODACI O VIJEĆU UČENIKA:	
P10: KOLIKO JE TRENUTAČNO UČENIKA U VIJEĆU UČENIKA, ODNOSNO KOLIKO IH JE BILO DOK SI BIO ČLAN? Navedi točan broj ili procjenu:	P11: ZNAŠ LI KOLIKO IMA ILI JE BILO ČLANICA (DJEVOJAKA) U VIJEĆU UČENIKA. Navedi točan broj ili procjenu:
P12: ZNAŠ LI KOLIKO IMA ILI JE BILO ČLANOVA (DJEČAKA) U VIJEĆU UČENIKA? Navedi točan broj ili procjenu:	P13: TKO SU ČLANOVI VIJEĆA UČENIKA? • isključivo predsjednici razrednih odjela • isključivo predsjednici, potpredsjednici ili tajnici razrednih odjela • oko 50 % predsjednici razreda, 50 % drugi izabrani učenici • isključivo izabrani, zainteresirani učenici, koji NISU predsjednici razreda • netko drugi:
P14: JESU LI U VIJEĆE UČENIKA TVOJE ŠKOLE / TVOJEG UČENIČKOG DOMA UKLJUČENI UČENICI IZ RANJIVIH SKUPINA, POPUT DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU, DJECE ROMSKE NACIONALNE MANJINE? • da • ne • ne znam	P15: NA KOJI NAČIN ČLANOVI VIJEĆA UČENIKA BIRAJU PREDSJEDNIKA I POTPREDSJEDNIKA? • javnim glasanjem članova vijeća učenika • tajnim glasanjem članova vijeća učenika • bira ih koordinator vijeća učenika • bira ih ravnatelj na drugi način:
P16: KOJE VJEŠTINE SMATRAŠ NAJVAŽNIJIMA ZA UČENIKE ZA USPJEŠNO OBAVLJANJE ULOGE ČLANA VIJEĆA UČENIKA? <i>(Molimo te da povlačenjem i premještanjem ponuđenih odgovora poredaš svoje odgovore od najvažnijih (gore) do manje važnih (dolje)).</i> • komunikacijske vještine • organizacijske sposobnosti (planiranje i koordinacija aktivnosti) • timski rad i suradnja • rješavanje problema i donošenje odluka • vođenje i motiviranje drugih učenika • poznavanje prava i obveza učenika u školskom sustavu • digitalne vještine • aktivno sudjelovanje u zajednici i društvenim inicijativama • kreativnost i inovativnost u rješavanju problema • empatija i razumijevanje potreba drugih učenika	

P17: KOJE VJEŠTINE SMATRAŠ NAJVAŽNIJIMA ZA KOORDINATORA VIJEĆA UČENIKA (tj. odraslu osobu koja vodi vijeće)?

(Molimo te da povlačenjem i premještanjem ponuđenih odgovora poredaš svoje odgovore od najvažnijih (gore) do manje važnih (dolje)).

- dobre komunikacijske vještine (jasno i učinkovito prenošenje informacija)
- sposobnost organizacije i vođenja sastanaka
- timski rad i suradnja s učenicima i školskim osobljem
- rješavanje problema i donošenje odluka
- empatija i razumijevanje potreba učenika
- motivacija i poticanje drugih na sudjelovanje
- poznavanje zakonodavnog okvira koji regulira rad vijeća učenika
- fleksibilnost i prilagodljivost različitim situacijama
- iskustvo u vođenju projekata ili školskih aktivnosti
- strpljenje i sposobnost slušanja različitih mišljenja

P18: SMATRAŠ LI DA KOORDINATOR VIJEĆA UČENIKA TREBA DODATNU EDUKACIJU O VOĐENJU I ORGANIZACIJI RADA VIJEĆA?

- DA
- NE
- Nisam siguran, nemam dovoljno informacija o tome.
- nešto drugo:

P19: KOLIKO JE SASTANAKA ODRŽALO VIJEĆE UČENIKA U OVOJ ŠKOLSKOJ GODINI (OD RUJNA 2024. DO DANAS)? ILI NAVEDI KOLIKO IH JE BILO U PERIODU OD JEDNE GODINE U VRIJEME DOK SI TI BIO ČLAN VIJEĆA UČENIKA.

(Upiši broj.)

P20: KOLIKO JE SASTANAKA ODRŽANO NA INICIJATIVU ČLANOVA VIJEĆA UČENIKA?

- svi sastanci
- oko 50 % sastanaka održano je na inicijativu članova vijeća učenika, a 50 % na inicijativu koordinatora vijeća učenika ili rukovodstva škole.
- nijedan sastanak nije održan na inicijativu članova vijeća učenika, svi su održani na inicijativu koordinatora ili rukovodstva škole.
- do sada nismo održavali sastanke.
- ne znam

P21: KOJI DOKUMENTI REGULIRAJU RAD VIJEĆA UČENIKA U TVOJOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU?

- statut škole / učeničkog doma
DA / NE / NE ZNAM
- kućni red škole / učeničkog doma
DA / NE / NE ZNAM
- pravilnik o radu vijeća učenika
DA / NE / NE ZNAM
- isključivo Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
DA / NE / NE ZNAM

P22: POSTOJI LI NEKI DRUGI DOKUMENT ZA KOJI ZNAŠ DA REGULIRA RAD VIJEĆA UČENIKA U TVOJOJ ŠKOLI, TJ. U TVOJEM UČENIČKOM DOMU? AKO DA, NAVEDI NJEGOV NAZIV:	P23: SMATRAŠ LI DA BI DOKUMENTI KOJI REGULIRAJU RAD VIJEĆA UČENIKA TREBALI BITI UNAPRIJEĐENI KAKO BI VIJEĆE UČENIKA MOGLO UČINKOVITIJE DJELOVATI? • da, dokumenti trebaju jasnije definirati prava i obveze članova vijeća učenika. • da, važno je uključiti učenike u proces donošenja i izmjene dokumenata. • ne, postojeći su dokumenti dovoljni i dobro reguliraju rad vijeća. • nisam siguran, nemam dovoljno informacija o dokumentima. • nešto drugo:
P24: KOJI SU NAJVEĆI PROBLEMI S KOJIMA SE SUOČAVATE PRILIKOM SAZIVANJA SASTANAKA VIJEĆA UČENIKA? MOLIMO TE DA IH RANGIRAŠ OD NAJPROBLEMATIČNIJEG DO NAJMANJE PROBLEMATIČNOG: • nezainteresiranost učenika (nedolaženje na sastanke) • premali odaziv učenika na sastanke • teško je pronaći zajednički termin za sve članove (npr. zbog dvosmjenskog rada) • učenici ne mogu izostati s nastave radi sastanka • nemogućnost stupanja u kontakt s učenicima • ne znam	P25: POSTOJE LI NEKI DRUGI PROBLEMI KOJE ŽELIŠ NAVESTI, A NISU U PRETHODNOM PITANJU NAVEDENI?
P26: U RAD KOJIH SE ŠKOLSKIH TIJELA UKLJUČUJE VIJEĆE UČENIKA TVOJE ŠKOLE / TVOJEG DOMA I/ILI NJEGOV PREDSEDNIK (NPR. SUDJELOVANJE NA SASTANCIMA)? • školski odbor DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM • nastavničko vijeće DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM • vijeće roditelja DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM • razredno vijeće DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM • ne uključuje se u rad drugih tijela DA, UKLJUČUJE SE / NE UKLJUČUJE SE / NE ZNAM	

P27: KOJE JE OD SLJEDEĆIH ZADAĆA, AKTIVNOSTI ILI AKCIJA VIJEĆE UČENIKA DO SADA PROVOĐILO?

- priprema i daje prijedloge školskim tijelima o pitanjima važnima za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju
DA / NE
- daje sugestije za provedbu izleta i ekskurzija rukovodstvu škole ili drugim školskim tijelima
DA / NE
- podnosi pritužbe ravnatelju ili drugim školskim tijelima u vezi s kršenjem prava učenika
DA / NE
- izvješćuje pravobraniteljicu za djecu o problemima učenika
DA / NE
- predlaže osnivanje učeničkih klubova i udruga
DA / NE
- predlaže mjere poboljšanja uvjeta rada u školi / učeničkom domu
DA / NE
- predlaže kandidate za općinski/gradski/županijski savjet mladih
DA / NE
- sudjeluje u raspravi prilikom donošenja kućnog reda škole / učeničkog doma
DA / NE
- sudjeluje u raspravi prilikom donošenja etičkog kodeksa škole / učeničkog doma
DA / NE
- pomaže drugim učenicima u izvršavanju školskih i izvanškolskih obveza
DA / NE
- predlaže aktivnosti koje uključuju druge učenike i školsku zajednicu (razni projekti, humanitarne akcije, obilježavanje važnih datuma i sl.)
DA / NE
- provodi aktivnosti koje uključuju druge učenike i školsku zajednicu (ekološki projekti, humanitarne akcije, obilježavanje važnih datuma i sl.)
DA / NE
- ništa od navedenog

P28: MOLIMO TE DA OCIJENIŠ KOLIKO SE SVAKI OPIS ODNOSI NA VIJEĆE UČENIKA (VU) U TVOJOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU. KORISTI SKALU OD 1 DO 5, PRI ČEMU 1 OZNAČAVA "NE ODNOSI SE NA VU" I 4 OZNAČAVA "U POTPUNOSTI SE ODNOSI NA VU". BROJ 5 OZNAČAVA "NE ZNAM, NE MOGU PROCIJENITI".

- VU ima dobru i kvalitetnu komunikaciju s ravnateljem škole / učeničkog doma.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSTI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU redovito sudjeluje na sastancima školskih tijela.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSTI SE ODNOSI / NE ZNAM
- Mišljenje VU-a uvažava se prilikom odlučivanja o pravima i obvezama učenika.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSTI SE ODNOSI / NE ZNAM
- Savjetodavna uloga VU-a ne uvažava se na razini rukovodstva škola ni u radu školskih tijela.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSTI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU prikuplja mišljenja drugih učenika o problemima, potrebama i izazovima koji ih brinu ili zanimaju.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSTI SE ODNOSI / NE ZNAM

- VU informira ravnatelja i školska tijela o problemima, potrebama i izazovima koje imaju drugi učenici.
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU redovito, nekoliko puta godišnje, organizira aktivnosti u školi / učeničkom domu (obilježavanje važnih datuma, humanitarne akcije itd.).
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU vrlo rijetko organizira aktivnosti u školi / učeničkom domu (obilježavanje važnih datuma, humanitarne akcije itd.).
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU predlaže inicijative za poboljšanje lokalne zajednice (npr. izgradnja parkirališta za bicikle, postavljanje spremnika za recikliranje itd.).
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSI SE ODNOSI / NE ZNAM
- VU provodi različite aktivnosti koje potiču razvoj pozitivnih stavova i mišljenja u školi (npr. s ciljem prevencije nasilja i diskriminacije itd.).
NE ODNOSI SE / PONEKAD SE ODNOSI / ODNOSI SE / U POTPUNOSI SE ODNOSI / NE ZNAM

P29: U PROVEDBI KOJIH AKTIVNOSTI VIJEĆE UČENIKA NAJVIŠE SUDJELUJE? ODABERI PET NAJČEŠĆIH RANGIRAJUĆI PONUĐENE ODGOVORE *(povlačenjem i premještanjem odgovora)*

- ekološke aktivnosti i uređenje prostora (npr. sadnja drveća, reciklaža, oslikavanje zidova, uređenje školskog dvorišta)
- humanitarne i volonterske aktivnosti (npr. prikupljanje pomoći, volontiranje u školi i zajednici)
- sportske aktivnosti (npr. školski turniri, sportski dani)
- kulturno-zabavni događaji (npr. koncerti, zabave, kulturne večeri)
- izvanškolske aktivnosti i izleti (npr. planinarenje, radionice, izleti)
- edukacije i vršnjačka podrška (npr. mentalno zdravlje, prevencija ovisnosti, sigurnost na internetu)
- obilježavanje važnih datuma i događaja (npr. dan škole, Dan planeta Zemlje)
- pokretanje i vođenje školskih klubova (npr. debatni, književni, ekološki klubovi)
- društveni angažman i kampanje (npr. javne kampanje, borba protiv diskriminacije, siromaštva)
- ništa od navedenog

P30: POSTOJE LI NEKE DRUGE AKTIVNOSTI U KOJIMA VIJEĆE UČENIKA SUDJELUJE, ORGANIZIRA IH I/ILI PROVODI A DA NISU U PRETHODNOM PITANJU NAVEDENE?

PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE RADA VIJEĆA UČENIKA

Sljedeća pitanja pomažu ti izraziti svoje mišljenje, savjete i prijedloge o radu vijeća učenika u srednjim školama i učeničkim domovima u Hrvatskoj. Molimo te da za svaku temu napišeš što misliš da bi moglo poboljšati rad vijeća učenika.

P31: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA USPJEŠNIJE **OSNIVANJE** I RAD VIJEĆA UČENIKA NA POČETKU ŠKOLSKE GODINE?

P32: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA **KVALITETAN IZBOR NOVIH ČLANOVA** VIJEĆA UČENIKA? NA ŠTO BI POSEBNO TREBALO OBRATITI POZORNOST PRILIKOM ODABIRA?

P33: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA **BOLJU ORGANIZACIJU SASTANAKA** VIJEĆA UČENIKA?

P34: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA **BOLJU SURADNJU** IZMEĐU RUKOVODSTVA ŠKOLE / UČENIČKOG DOMA I VIJEĆA UČENIKA?

P35: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA **POVEĆANJE VIDLJIVOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI** VIJEĆA UČENIKA MEĐU OSTALIM UČENICIMA U TVOJOJ ŠKOLI ILI UČENIČKOM DOMU?

P36: KOJI SU TVOJI PRIJEDLOZI ZA **POVEĆANJE UTJECAJA** VIJEĆA UČENIKA U ŠKOLSKOJ ZAJEDNICI?

9.6 Obrazac za prikupljanje primjera dobre prakse rada vijeća učenika — upitnik za odgojno-obrazovne ustanove

Desni stupac služi za unos vaših odgovora

OPĆI PODACI O ŠKOLI / UČENIČKOM DOMU:		
	naziv škole/doma:	
	adresa škole/doma:	
	adresa web stranice škole/doma:	
PODACI O KOORDINATORU VIJEĆA UČENIKA		
1.	funkcija koordinatora u školi (stručni suradnik, nastavnik itd.)	dob: spol:
2.	Koliko je godina koordinator zadužen za vođenje vijeća učenika?	
PODACI O VIJEĆU UČENIKA		
3.	godina osnivanja vijeća učenika u školi:	
4.	Koliko članova ima vijeće učenika škole (raščlanjeno po spolu i dobi)?	M 10 – 14: Ž 10 – 14: M 15 – 19: Ž 15 – 19:
5.	Navedite dokumente kojima je reguliran rad vijeća učenika, tamo gdje je primjenjivo.	osnovni dokument: _____ dodatni dokument: _____ poseban pravilnik: _____
6.	Koliko se puta u školskoj godini vijeće učenika sastaje?	
7.	Na čiju se inicijativu najčešće održavaju sjednice vijeća učenika?	• predsjednika vijeća učenika • ostalih članova vijeća učenika • koordinatora vijeća učenika • ravnatelja škole • nekog drugog: _____

8.	Jesu li zapisnici sjednica vijeća učenika javno dostupni na web stranici škole ili nekom drugom mjestu na internetu?	• DA • NE • ne znam
9.	Na koji način koordinator komunicira s članovima vijeća učenika?	• direktna usmena komunikacija • e-pošta • WhatsUp, Viber, Messenger i slično • nešto drugo:
RAD VIJEĆA UČENIKA:		
10.	Sudjeluje li vijeće učenika u raspravama o prijedlogu etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti?	• DA • NE • ne znam
11.	Sudjeluje li vijeće učenika u raspravama o kućnom redu?	• DA • NE • ne znam
12.	Daje li vijeće učenika prijedloge tijelima škole o pitanjima važnima za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju?	• DA • NE • ne znam
13.	Ako da, navedite neke primjere?	
14.	Je li rukovodstvo škole prihvatilo te prijedloge?	• Nikad nisu bili prihvaćeni. • Prihvaćen je manji broj prijedloga. • Ovisio o prijedlogu. • U velikom su broju prihvaćeni. • Uvijek su prihvaćeni.
15.	Izvešćuje li vijeće učenika pravobraniteljicu za djecu o problemima učenika?	• DA • NE • ne znam
16.	Ako da, na koji način to čini (kratko opišite)?	

17.	Vijeće učenika aktivno predlaže konkretne mjere usmjerene na poboljšanje uvjeta rada i života u školi, uzimajući pritom u obzir mišljenja i potrebe svih učenika.	• DA • NE • ne znam
18.	Ako da, na koji način to čini (kratko opišite)?	
19.	Predlaže li vijeće učenika osnivanje učeničkih klubova i udruga?	• DA • NE • ne znam
20.	Ako je odgovor potvrđan, osnivanje kojih je klubova/udruga do sada predloženo?	
21.	Predlaže li vijeće učenika kandidate:	• za općinski savjet mladih • za gradski savjet mladih • za županijski savjet mladih • ne predlaže • ne znam
22.	Ako vijeće učenika predlaže kandidate za savjet mladih, koje su godine kandidati predloženi?	• općinski savjet mladih: _____ • gradski savjet mladih: _____ • županijski savjet mladih: _____
23.	Jesu li član ili članovi vijeća učenika članovi županijskog vijeća učenika?	• DA • NE • ne znam
24.	Jesu li neki od članova vijeća učenika članovi Nacionalnog vijeća učenika Republike Hrvatske?	• DA • NE • ne znam

Primjer dobre prakse rada i djelovanja vijeća učenika

UPUTA: Odaberite samo jednu aktivnost, jednu akciju ili jedan projekt koji želite predstaviti.

1.	naziv aktivnosti, akcije, projekta:
2.	vrijeme provedbe (<i>datum ili razdoblje provedbe</i>):
3.	mjesto provedbe (<i>naziv grada, škole, trga, a u slučaju više lokacija, navesti ih sve</i>):
4.	Na čiju je inicijativu aktivnost pokrenuta?
5.	Tko je sve sudjelovao u procesu planiranja aktivnosti?
6.	Tko je sve sudjelovao u provedbi aktivnosti?
7.	Ukratko opišite aktivnost/akciju/projekt. <i>Pri opisu se osvrnite na sljedeće:</i> <i>1. opis ciljeva i svrhe (definirani problemi)</i> <i>2. ciljna skupina</i> <i>3. financijski troškovi</i> <i>4. izvori financiranja</i> <i>5. komunikacijski kanali koje ste koristili</i> <i>6. detalji o samoj realizaciji (provedene aktivnosti)</i> <i>7. rezultati</i> <i>8. evaluacije uspješnosti tijekom i nakon provedbe, povratne informacije korisnika / ciljne skupine</i>

8.	Na koji je način rukovodstvo škole podržalo provedbu aktivnosti?
9.	Koje preporuke imate za poboljšanje planiranja i uspješnije provedbe aktivnosti koje organizira vijeće učenika? Navedite najmanje tri preporuke: 1. 2. 3. 4. 5.

LITERATURA

10

1. Bagić, D. & Gvozdanović, A. (2015). *Istraživanje politike pismenosti učenika završnih razreda srednjih škola u Hrvatskoj*. GOOD inicijativa, GONG, Institut za društvena istraživanja. https://goo.hr/wp-content/uploads/2021/05/politicka_pismenost_ucenika_i_ucenica_2021_istrazivacki_izvjestaj.pdf.
2. Brkić, M. (2020). *Diplomski rad: Participacija učenika u školi u odnosu na školski uspjeh i vrstu škole*. Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. <https://zir.nsk.hr/islandora/object/erf%3A888>.
3. Car, S. & Jeđud Borić, I. (2016). *Participacija djece u školi*. Školski vjesnik: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, 65(1), 117–135. <https://hrcak.srce.hr/file/261363>.
4. Ćosić, A. & Borić, I. (2023). *Characteristics of Participation of Secondary School Students with Respect to Their Education Programme and Academic Achievement*. <https://hrcak.srce.hr/file/457846>.
5. GOOD Inicijativa. (2017). *Što naučiš kao dijete, to radiš kad odrasteš!*. <https://edu.goo.hr/wp-content/uploads/2017/10/%C5%A0to-nau%C4%8Di%C5%A1-kao-dijete.pdf>.
6. Jeđud Borić, I. et al. (2017). *Poštujmo, uključimo, uvažimo – Analiza stanja dječje participacije u Hrvatskoj*. Ured UNICEF-a za Hrvatsku. https://www.unicef.org/croatia/media/611/file/Poštujmo%2C_uključimo%2C_uvažimo_-_analiza_stanja_dječje_participacije_u_Hrvatskoj_.pdf.
7. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske. (2013). *Pravilnik o izboru učeničkih predstavnika*. http://nvurh.skole.hr/dokumenti?dm_document_id=148&dm_det=1#mod_docman.
8. Mreža mladih Hrvatske. (2009). *Učenička vijeća – sudjelovanje učenika u procesu donošenja odluka*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/17/U%C4%8Deni%C4%8Dka_vije%C4%87a_-_Sudjelovanje_u%C4%8Denikaica_u_procesima_dono%C5%A1enja_odluka.pdf.
9. Mreža mladih Hrvatske. (2010). *Priča o učenju prvih koraka Vijeća učenika Grada Zagreba*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/67/2012_Odaberi_obrazovanje_ne_ulicu_Kako_smo_mi_to_ucinili.pdf.
10. Mreža mladih Hrvatske. (2015). *Vijeća učenika – praktični priručnik za voditelje*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/19/Prakti%C4%8Dni_priru%C4%8Dnik_za_voditelje_vije%C4%87a_u%C4%8Denika.pdf.
11. Mreža mladih Hrvatske. (2021). *Preporuke usmjerene na poboljšanje funkcioniranja Vijeća učenika*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/114/Preporuke_reci_pravu_stvar_na_pravom_mjestu.pdf.
12. Mreža mladih Hrvatske. (2022). *Priručnik za rad s vijećima učenika uz korištenje DEUM-a*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/112/Priru%C4%8Dnik_2.0.pdf.
13. Mreža mladih Hrvatske. (2023). *Nova generacija mladih: analiza uključenosti mladih u donošenje odluka*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/124/MMH_Analiza.pdf.
14. Narodne novine. (2023). *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*. (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 156/23). <https://www.zakon.hr/z/317/zakon-o-odgoju-i-obrazovanju-u-osnovnoj-i-srednjoj-skoli>.
15. OBESSU. (2006). *Deklaracija o pravima srednjoškolaca*. <https://web-arhiva.skole.hr/ss-gospodarska-vz/upload/ss-gospodarska-vz/multistatic/222/Deklaracija%20o%20pravima%20srednjoskolaca.pdf>.

16. OBESSU. (2023). *The Declaration of School Student Rights*. https://obessu.org/site/assets/files/1335/the_declaration_of_school_student_rights_amended_2023.pdf.
17. Osmak Franjić, D. & Borić, I. (2022.). *Participacija djece u školi*. Pravobranitelj za djecu Republike Hrvatske i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Zagreb. <https://dijete.hr/hr/download/participacija-djece-u-skoli/?wpdmdl=14908&refresh=69baa84481b1773840452>.
18. Osnovna škola Sveti Đurđ. (2024). *Statut Osnovne škole Sveti Đurđ*. <https://web-arhiva.skole.hr/os-sveti-djurdj/upload/os-sveti-djurdj/images/static3/1184/File/Statut%202024.pdf>.
19. Osnovna škola Zorke Sever, Popovača. (2018). *Poslovnik o radu Vijeća učenika*. https://web-arhiva.skole.hr/os-zorke-sever/upload/os-zorke-sever/images/static3/1589/attachment/POSLOVNIK_VIJECA_UCENIKA.pdf.
20. Srednja škola Pakrac. (2019). *Statut Srednje škole Pakrac*. <https://www.sspakrac.hr/index.php/skola/dokumentacija-skole/opci-akti-skole?download=679:statut-ss-pakrac-2019>.
21. Tomić, J. (2016). *Diplomski rad: Participacija učenika u srednjim školama*. Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. <https://zir.nsk.hr/islandora/object/erf%3A125>.
22. Udruga Delta. (2021). *Istraživački izvještaj – Ispitivanje rada vijeća učenika u uvjetima povezanim uz bolest COVID-19 u 2020. godini*. <https://udruga-delta.hr/content/download/1219/7148/version/2/file/Istra%C5%BEiva%C4%8Dki%20izvje%C5%A1taj%20I%20mene%20se%20pita%20-%20glas%20vije%C4%87a%20u%C4%8Denika%20u%20vrijeme%20COVID-19.pdf>.
23. Udruga Delta. (2021). *Preporuke za uključivanje vijeća učenika/ica u donošenje odluka koje se tiču učenika/ica u kriznim situacijama i izvan njih*. https://www.udruga-delta.hr/wp-content/uploads/2025/10/IMSP_PREPORUKE_WEB-1.pdf.
24. Udruga Delta. (2023). *Vijeća učenika i učenica u fokusu – primjeri dobre prakse rada vijeća učenika i učenica*. <https://udruga-delta.hr/content/download/1801/10777/version/1/file/a0f9dadac-a9f4-4e96-872b-8b9319c69f70.jpg>.
25. Udruga Delta. (2023). *Vijeća učenika i učenica u fokusu*. https://udruga-delta.hr/content/download/1776/10611/version/3/file/VUfokusu_web.pdf.
26. Udruga Delta. (2024). *(SU)djelujem – Preporuke i smjernice za demokratske škole i podršku radu vijeća učenika i učenica u srednjim školama*. <https://udruga-delta.hr/content/download/1831/10919/version/2/file/SUdjelujem%20preporuke%20za%20VU.pdf>.
27. Udruga SUMA. (2024). *Tvoja uloga u Vijeću učenika – osnaživanje vijeća učenika*. https://www.udrugasuma.hr/data/Edukativni%20materijal%202_Osna%C5%BEivanje%20vije%C4%87a%20u%C4%8Denika.pdf.
28. UNICEF. (2017). *Poštujmo, uključimo, uvažimo – Analiza stanja dječje participacije u Hrvatskoj*. https://www.unicef.hr/wp-content/uploads/2015/09/Analiza_stanja_djecje_participacije_u_Hrvatskoj.pdf.
29. Vijeće učenika Primorsko-goranske županije. (2020). *Poslovnik o radu*. <https://www.ss-aharacica-malilosinj.com.hr/wp-content/uploads/2021/02/Poslovnik-rada-Vije%C4%87a-u%C4%8Denika-Primorsko-goranske-%C5%BEupanije.pdf>.

Popis internetskih članaka:

1. 24sata.hr. (2008). *NVURH protiv prosvjeda učenika*. <https://www.24sata.hr/news/nacionalno-vijece-ucenika-protiv-prosvjeda-u-utorak-90171>.
2. Atlaga, Z. (2024). *Unapređenje rada Vijeća učenika u području motiviranosti učenika za sudjelovanje*. <https://tinyurl.com/bdfdbpdz>.
3. Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka. (2018). *Predsjednik Vijeća učenika*. <https://gam-rijeka.blogspot.com/2018/05/predsjednik-vijeca-ucenika-marin-capan.html>.
4. Index.hr. (2013). *Nikako da se sazove NVURH*. <https://www.index.hr/vijesti/clanak/Ucenici-bez-prava-glasa-vec-godinu-dana-Nikako-da-se-sazove-novo-Nacionalno-vijece-ucenika/665214.aspx>.
5. Info Zona. (2010). *Glasnogovornik, a ne vođa učenika*. <https://infozona.hr/news/20101223-aktualnosti-glasnogovornik-a-ne-vodja-ucenika/3374>.
6. Info Zona. (2024). *Sara Sušanj: Vijeće učenika će funkcionirati ako učenici osjete da se njihov glas uvažava*. <https://infozona.hr/news/sara-susanjvijece-ucenika-ce-funkcionirati-ako-ucenici-osjete-da-se-njihov-glas-uvazava/11800>.
7. Srednja.hr. (2013). *Srednjoškolci se probudili: „Želimo da se i naš glas čuje“*. <https://www.srednja.hr/novosti/srednjoskolci-se-probudili-zelimo-da-se-i-nas-glas-cuje/>.
8. Srednja.hr. (2013). *Pogledajte koji učenici zastupaju hrvatske školarce*. <https://www.srednja.hr/novosti/pogledajte-koji-ucenici-zastupaju-hrvatske-skolarce/>.
9. Srednja.hr. (2013). *Hrvatski srednjoškolci se uvijek mogu obratiti ovim kolegama*. <https://www.srednja.hr/novosti/hrvatski-srednjoskolci-se-uvijek-mogu-obratiti-ovim-kolegama/>.
10. Srednja.hr. (2014). *Predsjednik Vijeća učenika Grada Zagreba: Trebalo bi smanjiti gradivo u školama za 30 posto*. <https://www.srednja.hr/novosti/predsjednik-vijeca-ucenika-grada-zagreba-trebalo-bi-smanjiti-gradivo-u-skolama-za-30-posto/>.
11. Srednja.hr. (2015). *Nacionalno vijeće učenika protiv ponavljanja engleskog na maturi*. <https://www.srednja.hr/matura/nacionalno-vijece-ucenika-protiv-ponavljanja-engleskog-na-maturi/>.
12. Srednja.hr. (2023). *Glavni predstavnik učenika: „Bodovanje nacionalnih ispita pri upisu u srednje spriječilo bi lažno znanje“*. <https://www.srednja.hr/novosti/glavni-predstavnik-ucenika-bodovanje-nacionalnih-ispita-pri-upisu-u-srednje-sprijecilo-bi-lazno-znanje/>.
13. Srednja.hr. (2024). *Mladi se mogu baviti politikom u školi, a da nisu u stranci: Evo odakle krenuti*. <https://www.srednja.hr/izborni-predmet/video-mladi-se-mogu-baviti-politikom-u-skoli-a-da-nisu-u-stranci-evo-odakle-krenuti/>.
14. Studentski.hr. (2019). *Saznajte što radi Učeničko vijeće i zašto je važno aktivirati se u njegovu radu*. <https://studentski.hr/studenti/saznajte-sto-radi-ucenicko-vijece-i-zasto-je-vazno-aktivirati-se-u-njegovu-radu>.

unicef | za svako dijete